

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 6 – 7 maja 2014 r. na kierunku „konserwacja i restauracja dzieł sztuki” prowadzonym na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim realizowanych

w formie stacjonarnej na Wydziale Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie.

Kierunek „konserwacja i restauracja dzieł sztuki” umiejscowiony jest w obszarze sztuki, dziedzina: sztuki plastyczne, dyscyplina: konserwacja i restauracja dzieł sztuki.

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: Prof. Adam Romaniuk – członek PKA

członkowie:

- Prof. dr hab. Elżbieta Basiul – ekspert PKA,
- Dr hab. Michał Matuszczyk – ekspert PKA,
- Mgr Edyta Lasota - Belżek – ekspert PKA
- Piotr Kulczycki – ekspert PKA, przedstawiciel Parlamentu Studenckiego RP

Krótką informacją o wizytacji

Należy wskazać przesłanki wizytacji (własna inicjatywa PKA, wniosek ministra, wniosek uczelni) oraz czy jest to pierwsza czy kolejna wizytacja (w tym przypadku informacje, w którym roku została przeprowadzona i jakie były jej wyniki przedstawić w **Załączniku nr 3)**

Przesłanką przeprowadzenia wizytacji w Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie na kierunku „konserwacja i restauracja dzieł sztuki” jest własna inicjatywa Polskiej Komisji Akredytacyjnej a wynika ona z terminu, na jaki została wydana pozytywna ocena jakości kształcenia na powyższym kierunku studiów. Wizytacja ta jest przeprowadzana po raz kolejny.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, przeprowadzonej hospitacji zajęć, analizy prac dyplomowych, spotkań z nauczycielami akademickimi i studentami ocenianego kierunku studiów oraz przedstawionej bazy dydaktycznej, w której prowadzone są zajęcia dydaktyczne.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę¹

- 1) Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki,

Wydział Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie stanowi jedną z najważniejszych w Polsce jednostek akademickich kształcących specjalistów – konserwatorów dzieł sztuki. Koncepcja kształcenia na Wydziale nawiązuje do przyjętej przez uczelnię Strategii na lata 2011-2020 (*Strategię Uczelni przyjęto Uchwałą Senatu Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie Nr 9/2011 w dniu 29 marca 2011 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie na lata 2011 – 2020”*). Misja Akademii Sztuk Pięknych sformułowana jest następująco: „Akademia [...] dąży do tego, by być nowoczesną uczelnią artystyczną, miejscem rozwoju wybitnych talentów”. Uczelnia dąży do tworzenia nowego oblicza Akademii, które sprosta nowym cywilizacyjnym wyzwaniom. Pozostanie wierną ideom piękna i prawdy rozwijając jednocześnie uniwersalne wartości sztuki. Wydział doskonale nawiązuje do założeń strategicznych Uczelni – ASP w Krakowie, dla której pierwszoplanowym celem strategicznym jest *Rozwój działalności naukowej, artystycznej i dydaktycznej ASP w Krakowie*.

Głównym rezultatem opracowania Strategii ASP w Krakowie ma być nowa jakość kształcenia na wszystkich studiach artystycznych, także w zakresie konserwacji i restauracji dzieł sztuki. W tym celu Uczelnia zamierza stworzyć warunki do rozwoju artystycznego i intelektualnego, udostępniając studentom najnowsze osiągnięcia w światowej sztuce i w nauce.

Koncepcja kształcenia na Wydziale Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki ASP zakłada realizację badań naukowych przez pracowników z myślą o rozwoju dyscypliny, a także wykorzystaniu rezultatów m.in. w dyplomowych pracach konserwatorskich. Osiągnięcie najwyższego poziomu kształcenia wynika z zachowania właściwej proporcji pomiędzy warsztatem artystycznym i konserwatorskim, a wiedzą teoretyczną – humanistyczną i z zakresu nauk ścisłych. Koncepcja kształcenia na Wydziale nawiązuje do idei kształcenia, którą wypracowano w XIX-wiecznej Akademii Krakowskiej. Dominowała ówczesnie idea kształcenia typu „mistrz-uczeń”. Wydział nawiązuje do tej tradycji, widząc w bezpośrednich relacjach między nauczycielem, a studentem gwarancję osiągnięcia najlepszych efektów kształcenia w obszarze sztuki. Pomimo tak tradycyjnie określonej koncepcji kształcenia Wydział ukierunkowuje się na najnowsze technologie i techniki konserwatorskie. Niezmienną zasadą kształcenia na Wydziale jest stały kontakt studentów z oryginalnymi zabytkami, często wysokiej klasy. W oparciu o te obiekty powstają bardzo zróżnicowane prace seminaryjne i dyplomowe. Wydział wiele uwagi poświęca umiędzynarodowieniu kształcenia studentów na kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki. Służą temu różne programy wymiany studentów i pracowników oraz umowy z partnerami zagranicznymi. Podczas ostatniej akredytacji programowej studenci zwracali uwagę na brak zróżnicowania w poziomach nauczania języków obcych w poszczególnych grupach. Tę niedogodność dla studentów usunięto niezwłocznie po wizytacji Komisji Oceniającej PKA (2008 rok).

Wydział aktywnie uczestniczy w życiu naukowym biorąc udział w krajowych oraz międzynarodowych projektach badawczych, a także kontynuując wydawanie różnorodnych publikacji, także seryjnych typu: *Studia i Materiały Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki ASP w Krakowie* (wydano 23 tomy). W ubiegłym roku utworzono nową serię wydawniczą pt. „*Prace Magisterskie*”. Seria ta jest najlepszym dowodem twórczej i naukowej aktywności Wydziału i jest faktycznym upublicznieniem prac dyplomowych - efektów pracy studentów.

Koncepcja kształcenia na Wydziale zakłada realizowanie różnorodnej i innowacyjnej oferty kształcenia, która pozwala studentom wybierać moduły/przedmioty najbliższe ich zainteresowaniom. Poszczególne moduły/przedmioty realizowane są w specjalistycznych pracowniach i laboratoriach, które stale się rozwijają i wzbogacają o specjalistyczną aparaturę badawczą i księgozbiory. Proces kształcenia nastawiony jest na nowe, innowacyjne technologie badawcze i konserwatorskie. Rozwój poszczególnych pracowni stale postępuje. Są one wyposażane w nowoczesny sprzęt chociaż warunki lokalowe nie poprawiły się istotnie. Zbyt małe środki na modernizację i remonty zgłaszane podczas ostatniej wizytacji ZO

PKA nie zostały zwiększone. Sytuacja lokalowa nie poprawiła się. Biorąc jednak pod uwagę zainteresowania studentów i zapotrzebowania interesariuszy zewnętrznych utworzono np. Pracownię Konserwacji i Restauracji Malowideł na podłożu Papierowym czy Pracownię Konserwacji Archiwalnych Materiałów Fotograficznych.

Wydział Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki ASP w Krakowie nie opracował jeszcze własnej strategii. Strategia Uczelni w rozdziale pt.: *Cel IV: Wzrost sprawności funkcjonalnej Uczelni* przewiduje w punkcie 3. *Wzmocnienie znaczenia planowania strategicznego*

i krótkookresowego we wszystkich jednostkach Uczelni. Wydział Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki jest podstawową jednostką organizacyjną Uczelni, o czym stanowi Statut ASP w Krakowie, Rozdział II. *Struktura i organizacja uczelni*, § 10, pkt 1. *Podstawową jednostką organizacyjną Akademii jest wydział. Wydział prowadzi co najmniej jeden kierunek studiów².*

W takiej sytuacji Wydział podlega wymaganiom określonym w art. 70 ust. 1 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*, nakładającym obowiązek opracowania strategii rozwoju jednostki spójnej z dokumentem uczelnianym przez kierownika podstawowej jednostki.

Podsumowując trzeba stwierdzić, że Wydział ma wyraźnie określony kierunek rozwoju, który zakłada różnorodność oferty dydaktycznej, nowoczesność technologii konserwatorskich i umiędzynarodowienie, tak dydaktyki, jak i działalności naukowej pracowników Wydziału.

- 2) wewnątrzni i zewnątrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na danym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju.

W ustalaniu koncepcji kształcenia jednostka uwzględnia wszelkie sugestie instytucji, które współpracują z absolwentami Wydziału. Utrzymując bezpośredni kontakt z absolwentami następuje naturalna wymiana myśli i doświadczeń, a Wydział ma szansę konfrontować swój program i zakres nauczania w dziedzinie konserwacji-restauracji dzieł sztuki z możliwością zaistnienia absolwentów Wydziału na rynku pracy. Należy przyjąć, że w tak małym środowisku, jakim jest środowisko konserwatorów-restauratorów dzieł sztuki, zauważalne jest stosowanie tradycyjnych metod włączania przez jednostkę interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych do procesu określania koncepcji kształcenia, ale nie są to

---

² Statut ASP w Krakowie wprowadzony został Uchwałą Senatu Uczelni: tekst jednolity statutu ASP uchwalonego 29 czerwca 2006 roku po zmianach wprowadzonych uchwałą Senatu z dnia 24 kwietnia 2007 roku, uchwałą Senatu z dnia 15 stycznia 2008, uchwałą Senatu z 29 kwietnia 2009 roku i uchwałami nr od 1/2012 do 11/2012 Senatu z dnia 23 stycznia 2012 r. oraz uchwałami nr od 14/2012 do 19/2012 Senatu z dnia 21 lutego 2012.

metody do końca sformalizowane. Na uwagę zasługuje stosowanie w tym roku akademickim przez władze Wydziału ankiety pt.: *Karta oceny zewnętrznej praktyki studenckiej*. Ankieta ta kierowana jest do jednostek zewnętrznych tzw. interesariuszy i pracodawców, którzy przyjmują w instytucjach, głównie muzealnych, rolę opiekunów osób odbywających praktyki. Ankieta zawiera następujące punkty: *Umiejętności najlepiej rozwinięte, Umiejętności słabo rozwinięte, Uwagi dodatkowe*. Przykładowe karty oceny wskazują na dobre i słabe strony praktykantów w zakresie wiedzy, umiejętności i społecznych kompetencji. Ponieważ praktyki na kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki ASP w Krakowie odbywają się po 2, 3 i 4 roku kształcenia można będzie w przyszłości obserwować rozwój wszystkich wartości składających się na końcowe kwalifikacje studentów/absolwentów i je tym samym modyfikować. Natomiast interesariusze wewnętrzni tzn. studenci i pracownicy mogą w pewnym stopniu wpływać na koncepcję kształcenia, gdyż ich przedstawiciele wchodzi w skład Rady Wydziału oraz Komisji ds. Jakości Kształcenia. Na posiedzeniach Rady i Komisji omawiane są problemy związane z koncepcją kształcenia na kierunku prowadzonym przez Wydział (profil, cele, efekty, perspektywy rozwoju). Interesariusze zewnętrzni, pracodawcy mają wpływ na formułowanie efektów kształcenia poprzez wskazywanie i określanie potrzeb w zakresie konserwacji i restauracji zabytków, szczególnie w momencie udostępniania przez nich określonych typów zabytków.

W opinii studentów udział studentów jako interesariuszy wewnętrznych w procesie określania koncepcji kształcenia na wizytowanym kierunku należy określić jako odpowiedni. Należy jednak stwierdzić, że istnieje jeszcze znaczne pole do zwiększenia tego udziału. Studenci swoje opinie i uwagi do koncepcji kształcenia mogą zgłaszać poprzez swoich przedstawicieli w organach kolegialnych Jednostki.

Bezpośrednie opiniowanie koncepcji kształcenia przez studentów podczas konsultacji z nauczycielami akademickimi, a także na każdych zajęciach – sprzyja temu indywidualne podejście do studenta, wynikające z charakterystyki wizytowanego kierunku jako kierunku artystycznego.

Oprócz zasiadania, wskazanych przez Samorząd Studencki przedstawicieli studentów w Radzie Wydziału, Jednostka utworzyła miejsca dla przedstawicieli studentów w Wydziałowej Komisji Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Dotychczasową aktywność przedstawicieli studentów w pracach nad koncepcją kształcenia należy jednak ocenić jako niewielką – zarówno w protokołach Rady Wydziału, jak i WKZJK ślady takiej aktywności są znikome. W opinii studentów łączone jest to

z faktem, że obecni przedstawiciele studentów swoje funkcje piastują od niedawna. Zespół Wizytujący zachęca Jednostkę do zwiększenia – w porozumieniu z Samorządem Studenckim Jednostki – aktywności przedstawicieli studentów w wymienionych wyżej organach.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego³ znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Koncepcja kształcenia nawiązuje do Misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii Uczelni. Uzupełnienia dokumentacji w formie podjętej przez Radę Wydziału uchwały wymaga natomiast strategia Wydziału.

2) Na Wydziale Konserwacji i Restauracji Dziel Sztuki w procesie określania koncepcji kształcenia, formułowania efektów kształcenia i konstruowania na ich podstawie programów studiów biorą udział studenci, pracownicy, absolwenci oraz interesariusze zewnętrzni. Oferta kształcenia realizowana przez Wydział cechuje różnorodność i innowacyjność oraz stwarza możliwość dostosowywania programu studiów do zainteresowań studentów oraz potrzeb pracodawców. Współpraca Wydziału z interesariuszami zewnętrznymi wykazuje dużą skuteczność, chociaż nie jest sformalizowana. Zespół Wizytujący zachęca Jednostkę do zwiększenia – w porozumieniu z Samorządem Studenckim Jednostki – aktywności przedstawicieli studentów w organach kolegialnych.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

- 1) Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku; zakładane efekty kształcenia na kierunkach o profilu praktycznym uwzględniają oczekiwania rynku pracy lub wymagania organizacji zawodowych, umożliwiające uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu, a na kierunkach o profilu ogólnoakademickim wymagania formułowane dla danego obszaru nauki, z której kierunku się wywodzi; opis efektów jest publikowany.

Senat Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie w dniu 26 czerwca 2012 roku podjął następującą Uchwałę: „UCHWAŁA SENATU AKADEMII SZTUK PIĘKNYCH IM. JANA MATEJKI W KRAKOWIE NR 45/2012 w sprawie zatwierdzenia kierunkowych ram kwalifikacji (Na podstawie art. 11 ust.1 ustawy z 27 lipca 2005 r – *Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz.U. nr 164, poz. 1365 z późn. zm.) uchwała się, co następuje: §1. Senat Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie zatwierdza kierunkowe ramy kwalifikacji opracowane i przyjęte przez Rady Wydziałów”.

Efekty kształcenia określone dla każdego modułu kształcenia tj. w grupie treści kierunkowych, jak i podstawowych oraz przedmiotowych efektów kształcenia dla kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki są zgodne z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Zakładane efekty kształcenia oraz spójność kierunkowych i podstawowych modułów efektów kształcenia są zgodne z koncepcją rozwoju kierunku. Koncepcja ta zakłada, że absolwent **studiów jednostopniowych**, po zaliczeniu wszystkich przedmiotów kierunkowych, w tym także przedmiotów wolnego wyboru, przedmiotów podstawowych i pomocniczych ma ugruntowaną wiedzę w zakresie realizacji prac artystycznych, w zakresie rozumienia kontekstu sztuk plastycznych, w zakresie realizacji prac konserwatorskich i restauratorskich, w zakresie umiejętności kreatywnych. Jednocześnie absolwent posiada rozwinięte i ugruntowane umiejętności w zakresie ekspresji artystycznej, w zakresie realizacji prac artystycznych, w zakresie pracy w zespole, w zakresie umiejętności warsztatowych i umiejętności kreacji artystycznej oraz publicznej prezentacji. Absolwent posiada także rozwinięte kompetencje społeczne w aspekcie niezależności, w zakresie uwarunkowań psychologicznych, w zakresie krytycyzmu i komunikacji społecznej oraz ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego. Wszystkim efektom kierunkowym przypisano odpowiednie moduły/przedmioty. Absolwent z dyplomem magistra kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki przygotowany jest do podjęcia studiów III stopnia (doktoranckich).

Absolwent - konserwator dzieł sztuki z tytułem zawodowym magistra sztuki jest samodzielnym artystą wyspecjalizowanym w dziedzinie konserwacji i restauracji dzieł sztuki w zakresie konserwacji malarstwa lub rzeźby. Kwalifikacje zawodowe pozwalają mu na samodzielne i zespołowe realizacje konserwatorskie oraz na prace konserwatorskie prowadzone kompleksowo, we współpracy ze specjalistami innych dziedzin artystycznych, specjalistami nauk pomocniczych – ścisłych i technicznych. Program studiów przygotowuje absolwenta merytorycznie i praktycznie do prowadzenia badań historycznych, technologicznych i materiałowych dzieła sztuki warunkujących planowanie, realizację

i dokumentowanie prac badawczo-konserwatorskich, konserwacji zachowawczych i twórczych w zakresie ochrony zabytków, rekonstrukcji i aranżacji konserwatorskiej obiektów.

Zagadnienia poruszane na poszczególnych zajęciach dydaktycznych są zgodne z zakładanymi efektami kształcenia opracowanymi w oparciu o Krajowe Ramy Kwalifikacji dla obszaru kształcenia „A” – sztuka, sztuki plastyczne, konserwacja i restauracja dzieł sztuki. Kierunek prowadzony jest w formie stacjonarnych studiów jednolitych magisterskich o profilu ogólnoakademickim.

Realizacja celów i szczegółowych efektów kształcenia dla modułów kształcenia (poszczególnych przedmiotów, grup przedmiotów) oraz praktyk zawodowych na omawianym kierunku studiów stwarza możliwości osiągnięcia kierunkowych i przedmiotowych/modułowych efektów kształcenia.

Efekty kształcenia przedstawiono w formie tabel: **1.2 Matryca efektów kształcenia**. Tabele zawierają symbole numeryczne efektów kształcenia na kierunku, opis kierunkowych efektów kształcenia oraz odniesienie kierunkowych efektów kształcenia do obszaru wiedzy. Tabele uwzględniają podział przedmiotów na przedmioty kierunkowe, przedmioty podstawowe oraz przedmioty pomocnicze. Studenci na kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki wykazują znajomość metod i kryteriów ocen efektów kształcenia. Ocena odbywa się na końcu zajęć danego przedmiotu oraz na koniec studiów w procesie dyplomowania. W toku studiów weryfikowane są umiejętności i kompetencje nabywane w czasie praktyk studenckich. Studenci uważają, że ocena efektów kształcenia jest zrozumiała i przejrzysta. Studenci są zapoznawani z efektami kształcenia i ich zdaniem są one spójne.

Zakładane efekty kształcenia na kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki uwzględniają oczekiwania rynku pracy i umożliwiają uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu konserwatora dzieł sztuki. Efekty te uwzględniają również wymagania formułowane dla obszaru sztuki, z której kierunek się wywodzi. Opis efektów kształcenia nie był dotychczas publikowany.

- 2) efekty kształcenia danego programu zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne,

Studenci są zapoznawani z efektami kształcenia, i ich zdaniem są one spójne.

Z punktu widzenia studentów efekty kształcenia dla wizytowanego kierunku zostały określone w sposób zrozumiały i przejrzysty. Użyte w ich opisach sformułowania językowe są zgodne ze sformułowaniami, jakie powinny być używane

w poszczególnych kategoriach efektów kształcenia. Jednocześnie użyte sformułowania merytoryczne są precyzyjne i pozwalają zrozumieć zarówno specyfikę kierunku, jak i unikalność oferty edukacyjnej Jednostki.

Podczas spotkania z Zespołem Wizytującym, losowo wskazane efekty ocenili jako możliwe do osiągnięcia w ramach realizowanego programu kształcenia. Wskazywali również inne przedmioty, w ramach których efekty są możliwe do osiągnięcia. Z analizy przedstawionych dokumentów, jak i na podstawie opinii uzyskanych podczas spotkania Zespołu Wizytującego ze studentami, należy również stwierdzić, że efekty są sprawdzalne, co umożliwi również stworzenie systemu ich weryfikacji.

- 3) jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiającą weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny.

Wydział Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki stosuje jawny i przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiającą weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia. Wydział prowadzi jednolite sześcioletnie studia magisterskie, do których stosuje zasadę zaliczeniową dla każdego z poszczególnych 12 semestrów. Student na początku semestru zapoznaje się z programem, warunkami zaliczeń, formami nauczania i metodami weryfikacji oraz kryteriami oceny. Wszystkie te informacje zawarte są w *Kartach przedmiotów*, które są dostępne w każdej pracowni/sali dydaktycznej. Podstawą uzyskania zaliczenia semestru przyjmuje się uzyskanie zaliczeń, egzaminów, plenerów i praktyk przewidzianych planem studiów w wymiarze 30 punktów ECTS. Podstawowe zasady zaliczeń określone zostały w regulaminie studiów, programie studiów oraz w kartach przedmiotów. Uzyskanie wszystkich zaliczeń decyduje o dopuszczeniu do sesji egzaminacyjnej.

System ocen stosowany przy egzaminach i zaliczeniach w skali:

5,5 celujący/ A Syst. ECTS,

5,0 bardzo dobry / B Syst. ECTS,

4,5 plus dobry / C Syst. ECTS,

4,0 dobry / C Syst. ECTS,

3,5 dostateczny plus / D zadowolająca Syst. ECTS,

3,0 dostateczny/ E Syst. ECTS,

2,5 niedostateczny plus / FX Syst. ECTS,

2 ,0 niedostateczny / F Syst. ECTS.

Przedmioty kierunkowe oraz wybrane przedmioty podstawowe posługują się formą zaliczenia pracy semestralnej jaką jest przeгляд/egzamin. Prowadzący przedmiot, pracownik, egzaminujący ocenia i omawia pracę studenta uwzględniając wszystkie czynniki mające wpływ na ostateczną ocenę postępów w pracy. W przypadku roku I prowadzone są przeгляdy wydziałowe, a poszczególni studenci oceniani są pod względem rozwoju artystycznego. Rada Wydziału na wniosek prowadzącego przedmiot oraz po zapoznaniu się z uwagami może przyjąć rekomendację i wnioskować o wyróżnienie lub pochwałę. System oceny w formie przeglądu wydziałowego prowadzony corocznie przy udziale wszystkich pracowników Wydziału pozwala zapoznać się z efektami pracy w różnych pracowniach, dostrzec indywidualne predyspozycje studentów, docenić ponadprzeciętne zaangażowanie przekładające się na różnorodne dokonania w ramach zadań pracownianych i własnych. Pozwala również uchwycić problemy związane z trudnościami w realizacji przyjętych w programie kształcenia założeń. Pozostałe formy zaliczeń to *zaliczenie* lub *zaliczenie z oceną*. Oceny z egzaminów i zaliczenia wpisywane są do indeksu oraz karty zaliczeniowej.

Praktyki zawodowe oraz plenery są obligatoryjne dla wszystkich studentów z obowiązkową formą zaliczenia. Dwutygodniowy plener odbywa się po I roku studiów. Praktyki zawodowe w okresie wakacyjnym każdy ze studentów odbywa w dogodnym dla siebie okresie 2 tygodni. Po II i III roku studiów są to praktyki terenowe związane z konserwacją malowideł ściennych i rzeźby kamiennej (zgodnie ze specjalnością studiów). Po IV roku studiów obowiązują studentów praktyki muzealne związane z konserwacją zabytków muzealnych. Podstawą zaliczenia praktyk jest przedłożenie w dziekanacie dziennika praktyk. Brak zaliczenia z praktyki powoduje niezaliczenie roku. Od roku Wydział wysyła ankiety do instytucji przyjmującej praktykanta (Karta zewnętrznej praktyki studenckiej skierowana do interesariuszy i pracodawców). Ankieta dostarcza opinii dotyczących pracy studenta, jego umiejętności, wiedzy i kompetencji. Na jej podstawie dokonywana jest ocena czy realizowany program umożliwi osiągnięcie założonych efektów kształcenia. Podczas ostatniej akredytacji podnoszono sprawę braku uregulowań prawnych

dla prowadzenia prac terenowych studentów. Obecnie organizację praktyk określa *Regulamin studenckich praktyk zawodowych w Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie (zał. 12 Raportu...)*. Regulamin zawiera wzory dokumentów niezbędnych do zrealizowania praktyki przez studenta.

Dodatkowo poza obowiązkiem zaliczeń organizowane są plenery, warsztaty, sympozja oraz staże realizowane z inicjatywy pracowników Wydziału, Biura Karier bądź zewnętrznych jednostek naukowych lub artystycznych.

Studenci na kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki wykazują znajomość metod i kryteriów ocen efektów kształcenia. Ocena odbywa się na końcu zajęć danego przedmiotu oraz na koniec studiów w procesie dyplomowania. W toku studiów weryfikowane są umiejętności i kompetencje nabywane w czasie praktyk studenckich.

Studia konserwatorskie wymagają od studenta wszechstronnych zdolności i znacznego zaangażowania w proces dydaktyczny. Skala trudności studiowania na kierunku powoduje, iż nie wszyscy studenci osiągają zamierzone efekty kształcenia. Skala odsiewu na kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki jest zróżnicowana w poszczególnych latach: w roku akademickim 2011/2012 – cztery osoby; w roku akademickim 2012/2013 – dwie rezygnacje; w roku akademickim 2013/2014 – jedna rezygnacja ze studiów. Powodem odsiewu studentów były niezaliczenia przedmiotów, względy zdrowotne lub inne.

Przejrzysty system sprawdzania końcowych efektów kształcenia Wydział realizuje w procesie dyplomowania. W ustalonym terminie dyplomanci składają w dziekanacie ukończone prace magisterskie. Prace poddawane są fachowej i rzetelnej ocenie. Oceniana jest ich zawartość merytoryczna - artystyczna i naukowa w odniesieniu do opracowań pisemnych jak i zrealizowanej pracy konserwatorskiej przy obiektach zabytkowych. Ocenie podlega również przebieg i poziom dyskursu, tj. ustna wypowiedź studenta w ramach obrony pracy magisterskiej. Weryfikacja poziomu opanowania interdyscyplinarnej wiedzy, kompetencji i umiejętności wynikających z opisu *sylwetki absolwenta* na kierunku konserwacji i restauracji dzieł sztuki dokonywana jest w oparciu o komisyjną obronę prac magisterskich oraz wystawę najlepszych prac dyplomowych Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Dodatkowo od bieżącego roku wszystkie prace dyplomowe są opublikowane w tomie wydawanym przez ASP pt. *Prace magisterskie*. W ten sposób weryfikacja osiągnięć efektów kształcenia odbywa się w poszerzonym środowisku akademickim oraz poza nim, głównie w grupie interesariuszy zewnętrznych. Wersja angielska tej publikacji pozwoli na

konfrontację i porównanie osiągnięć studentów kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki ASP w Krakowie z analogicznymi rezultatami prac studentów z innych ośrodków akademickich w Polsce i w Europie.

System oceny efektów kształcenia został opracowany w roku Akadem. 2012/2013 i jest stale ulepszany. W dniu 8 stycznia 2014 roku odbyło się spotkanie URJKA ASP z dziekanami poszczególnych wydziałów. Na tym spotkaniu zatwierdzono obligatoryjne ujednolicone procedury dyplomowania na kierunkach prowadzonych przez jednostki Akademii. System oceny efektów kształcenia jest powszechnie dostępny w regulaminie studiów (REGULAMIN STUDIÓW: jednolitych studiów magisterskich, studiów pierwszego stopnia oraz studiów drugiego stopnia w Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie uchwalony przez Senat Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie uchwałami nr 27/2012 z dnia 24 kwietnia 2012 oraz 8/2013 z dnia 23 kwietnia 2013 (tekst jednolity w brzmieniu obowiązującym od 1 października 2013 i zmiany ze stycznia 2014 roku).

Z punktu widzenia studentów obowiązujący w Jednostce system oceny efektów kształcenia jest przejrzysty i zrozumiały. Specyfika kształcenia na kierunku zapewnia stałą możliwość oceny osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia. Oprócz tego w Jednostce działa system oceny prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych. Powszechność dostępu do systemu realizowana jest poprzez obowiązek publikowania przez nauczycieli sposobu weryfikacji efektów kształcenia w sylabusach.

Podczas spotkania z Zespołem Wizytującym studenci stwierdzili, że w trakcie zajęć są w stanie osiągnąć efekty, które Jednostka przedstawia jako docelowe. Zarówno zdaniem Zespołu, jak i studentów formy egzaminów i testów są właściwie dobrane i sprawdzają efekty kształcenia we wszystkich trzech kategoriach, czyli wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Studenci przyznali, że praktycznie nie korzystają z sylabusów, mimo ich dostępności. Zasady weryfikacji efektów kształcenia są im jednak przedstawiane przez nauczycieli akademickich na pierwszych zajęciach w semestrze.

- 4) jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, a uzyskane wyniki wykorzystuje w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia.

Monitowanie rozwoju zawodowego absolwentów odbywa się stale ze względu na środowiskowy kontakt zawodowy. Ocena uzyskanych kwalifikacji odbywa się poprzez

specyfikę zawodu konserwatora dzieł sztuki zapewniającą przedłużenie kontaktów na płaszczyźnie zawodowej z kadrami dydaktycznymi Wydziału jeszcze przez długi okres po zakończeniu studiów. Znaczna grupa pracowników Wydziału to Rzecznicy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego uczestniczący i opiniujący realizacje konserwatorskie, także absolwentów Wydziału.

Wszyscy pracownicy Wydziału oraz studenci zaangażowani są w proces tworzenia, weryfikacji jak i oceny kierunkowych ram kształcenia. Wszelkie sygnały, opinie otrzymywane od absolwentów brane są pod uwagę i mają wpływ na weryfikację i ocenę efektów kształcenia. Wydziałowa Komisja Zapewnienia Jakości Kształcenia ma obowiązek analizowania, oceny i ewentualnego wdrażania potrzebnych zmian. Dotychczasowe praktyki Wydziału dotyczące udziału absolwentów w formułowaniu efektów i programów nauczania opierają się na tradycyjnych, nieformalnych praktykach akademickich. Sukcesy absolwentów w obszarze ochrony zabytków w kraju i za granicą mogą świadczyć o dużej skuteczności dotychczasowych praktyk weryfikacji i oceny kierunkowych ram kształcenia na kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki.

Wydziałowa Komisja Zapewnienia Jakości Kształcenia ściśle współpracuje z Uczelnianą Komisją, sukcesywnie wdrażając system zapewniający wysoką jakość kształcenia. W ostatnim roku akademickim Uczelniana Rada zobowiązała Władze Wydziału do utrzymywania kontaktu ze swoimi absolwentami. Przyjęto praktykę, że na Karcie obiegowej, którą przygotowuje każdy absolwent zaraz po obronie pracy dyplomowej powinien znaleźć się podpis studenta wyrażający zgodę na utrzymywanie kontaktu z macierzystą Uczelnią. Sformalizowane procedury otrzymywania od absolwentów danych przydatnych do weryfikacji efektów kształcenia i programów studiów są w fazie opracowywania.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Efekty kształcenia w odniesieniu do wymagań formułowanych dla obszaru wiedzy, z którego kierunku się wywodzi wykazują spójność. Wymagania wynikające z potrzeb rynku pracy są w pełni uwzględnione. Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszą się do programu studiów. Zakładane efekty kształcenia są zgodne z wymogami

KRK i koncepcją rozwoju kierunku. Wszystkim efektom kierunkowym przypisano odpowiednie moduły/przedmioty.

2) Efekty kształcenia przyjęte i zatwierdzone przez jednostkę i Uczelnię zostały zdefiniowane prawidłowo. Są zrozumiałe i sprawdzalne.

3) Jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia. Stosowany system jest powszechnie dostępny. System weryfikacji w formie obrony pracy magisterskiej odnosi się do wszystkich efektów kształcenia – wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studenta.

4) Wydział Konserwacji i Restauracji Dziej Sztuki wprowadził pewne mechanizmy monitorowania losów absolwentów poprzez pisemne zobowiązanie się absolwentów do utrzymywania kontaktów z Uczelnią. Dominuje jednak nieformalny a wynikający z praktyki akademickiej przepływ informacji dydaktyków ze swoimi byłymi dyplomantami.

3.Program studiów umożliwi osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

1) Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta,

Wydział Konserwacji i Restauracji Dziej Sztuki ASP w Krakowie dzięki wysoko kwalifikowanej kadrze naukowo- dydaktycznej oraz programom poszczególnych pracowni w znacznym stopniu realizuje założenia zmierzające do osiągnięcia przez studentów zarówno celów, jaki i efektów kształcenia. Opinia ta dotyczy grupy treści podstawowych jak również grupy treści kierunkowych. Oferta programowa obejmuje szereg przedmiotów ściśle związanych z wiedzą humanistyczną, opanowaniem metod rozwiązywania problemów konserwacji i restauracji dzieł sztuki oraz twórczym posługiwaniem się warsztatem artystycznym i swobodnym wyrażaniem koncepcji artystycznej. Oferta ta łączy dwie drogi – artystyczną i teoretyczną w jedną całość. Spełnianie się absolwenta Wydziału Konserwacji i Restauracji Dziej Sztuki w pracy zawodowej daje mu szereg możliwości rynkowych.

W opinii Zespołu Wizytującego jak również studentów ocenianego kierunku, sekwencje przedmiotów i modułów określone w programie studiów są zgodne zarówno w grupie treści podstawowych jak również w grupie treści kierunkowych.

Wydział prowadzi jednolite studia stacjonarne na kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki : 12 semestrów, ogólna liczba punktów ECTS: 360. Na specjalności konserwacja malarstwa studenci realizują 5127 godzin, w tym przedmioty kierunkowe – 1417 godzin, przedmioty podstawowe – 2836 godzin, przedmioty pomocnicze – 874 godzin. Na specjalności konserwacja rzeźby: 5194 godziny, w tym przedmioty kierunkowe – 1396 godzin, przedmioty podstawowe – 2924 godzin, przedmioty pomocnicze – 874 godzin.

W planie toku studiów grupy przedmiotów są prawidłowo określone, a ich proporcje są właściwe i odpowiadają przyjętemu programowi studiów.

System punktowy pozwala na dostosowanie tempa studiowania do indywidualnych potrzeb i możliwości studenta oraz zezwala na mobilność studentów w ramach uczelni, Polski i Europy. Europejski System Transferu Punktów (European Credit Transfer System) wprowadzono na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie w 1999 roku. System ECTS służy studentom Wydziału wyjeżdżającym do uczelni zagranicznych głównie w ramach programu Erasmus.

Aby uzyskać stopień magistra, student musi wypracować 360 punktów. Każde 60 punktów ECTS odpowiada rocznemu nakładowi pracy przeciętnego studenta i osiągnięty (w roku akademickim) efektem kształcenia. Obecną konstrukcją punktacji ECTS, studenci ocenili pozytywnie. System ECTS nie budzi zastrzeżeń Zespołu Wizytującego.

Program kształcenia obejmuje dwanaście semestrów, w tym dziewięć z nich charakteryzuje się pełnym zakresem zajęć dydaktycznych, w liczbie godzin wynikających z przyjętej koncepcji kształcenia, trzy ostatnie semestry przeznaczone są na realizację pracy magisterskiej – związane z nią kwerendy i badania oraz na uzupełnienie wiedzy specjalistycznej w zakresie styloznawstwa i ikonografii sztuki średniowiecznej i nowożytnej. Zajęcia prowadzone są w formie wykładów, pokazów, seminariów i ćwiczeń w pracowniach, a także w terenie przy obiektach zabytkowych.

Studenci I roku studiów realizują ogólny program przedmiotów podstawowych i pomocniczych poznając podstawy zawodu. W kolejnych latach począwszy od 3 semestru stopniowo wprowadzane są przedmioty kierunkowe. Trzy ostatnie semestry poświęcone są na pracę magisterską w wybranej indywidualnie przez studenta pracowni z zakresu i zadania pracy dostosowanego do indywidualnych predyspozycji i zainteresowań studenta. Proces kształcenia ma więc charakter stopniowego wprowadzania studiów w samodzielne decydowanie o profilu własnej działalności konserwatorskiej z zachowaniem pełnej

odpowiedzialności za zabytkowe dzieła sztuki, z którymi się styka w procesie studiów. W wyniku rozwoju Wydziału oraz dostosowywaniu procesu kształcenia do nowych przepisów wprowadzane są również przedmioty wolnego wyboru.

W toku studiów student ma prawo do Indywidualnego Programu Kształcenia (IPK), korzystania z programów „Most”, LLP Erasmus, Cepas i innych form indywidualizacji procesu edukacji. Indywidualny Program Kształcenia (nowy regulamin ASP) stwarza możliwość wzbogacania oferty programowej danego kierunku poprzez indywidualnie dobierany przez studenta przedmiot (przedmioty) z oferty innych kierunków realizowanych na ASP lub w innych uczelniach wyższych. Warunkiem podstawowym jest jednak spełnienie kilku kryteriów wstępnych, których celem jest zapewnienie jakości oraz skuteczności kształcenia oraz dbałość o wymogi formalne związane z zaliczaniem i oceną efektów kształcenia. Oferta IPK skierowana jest więc do studentów, którzy uzyskali średnią ocen na poziomie min. 4,5 w roku akademickim poprzedzającym okres aplikacji. Wypełniony formularz wniosku, zawierający wykaz przedmiotów realizowanych w ramach programu standardowego oraz propozycji przedmiotu (przedmiotów) wprowadzanego do programu musi być uzgodniona i potwierdzona przez dziekana i koordynatora IPK wydziału (uczelni). Kształtowanie tak rozumianego indywidualizowania procesu kształcenia zakłada konieczność zachowania „rdzenia” programowego macierzystego kierunku tj. przedmiotów kierunkowych. Student może więc dokonać zmian w liście przedmiotów podstawowych swego kierunku, bądź zachowując całość, dołączyć nowy przedmiot wykazując w konspekcie charakter modyfikowanej ścieżki edukacyjnej i związane z tym oczekiwania. Ten wymóg pozwala najpierw koordynatorowi, a także władzom macierzystego wydziału zorientować się w celowości oraz jakości proponowanych zmian oraz oczekiwanych efektów kształcenia. Student poprzez opisanie celu i metody realizacji indywidualnego programu, argumentację wyboru nowego przedmiotu a także określenie przewidzianych form prezentacji wyników nauki, wykazuje swoją dojrzałość oraz celowość podejmowanych kroków. Szczegółowy opis zasad ubiegania się o IPK zawarty jest w *Regulaminie Studiów ASP w Krakowie*.

Na spotkaniu Zespołu Wizytującego ze studentami kierunku stwierdzono iż obie ścieżki kształcenia są właściwie skonstruowane i nie zgłoszono żadnych uwag do ich funkcjonowania.

W ostatnich latach jedna osoba niepełnosprawna interesowała się kierunkiem konserwacja i restauracja dzieł sztuki. Specyfika zawodu ogranicza możliwość działania, niemniej jednak każdy przypadek Rada Wydziału rozpatruje indywidualnie.

Metody dydaktyczne realizowane na Wydziale Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki mają charakter różnorodny, a ich kształt uzależniony jest od specyfiki poszczególnych przedmiotów oraz celów, jakie stawiane są zarówno prowadzącym, jak i studentom. Różnorodność metod dydaktycznych jest wyzwaniem organizacyjnym, ale jednocześnie stanowi o atrakcyjności kierunku.

Metody dydaktyczne służące zdobywaniu przez studenta odpowiedniej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych można podzielić na trzy grupy: metody audytoryjne (wykłady, konwersatoria, pokazy, seminaria), metody ćwiczeniowo/warsztatowe realizowane w pracowniach, a także w terenie przy obiektach zabytkowych oraz pracę własną.

Metody audytoryjne są wykorzystywane w blokach zajęć związanych z każdą grupą przedmiotów tj. dotyczących treści kierunkowych, podstawowych i uzupełniających.

Metoda ćwiczeniowo/warsztatowa stanowi podstawę zajęć realizowanych w grupie treści kierunkowych, ale też występuje w grupie przedmiotów podstawowych jak i uzupełniających. Ta forma zajęć oparta w dużej mierze na wykonywaniu zadań oraz ćwiczeń warsztatowych jest najlepszą metodą nauki warsztatu i zawodu. W trakcie realizacji tej formy dydaktycznej Wydział stosuje tradycyjną i sprawdzoną w toku wielu dziesięcioleci metodę bezpośredniego nauczania w relacji *mistrz-uczeń*. Uczestniczenie bezpośrednio prowadzącego umożliwia w trakcie realizacji zadania korygowanie błędów, a korekta permanentna stanowi najlepszą formę edukacyjną niezwykle korzystną dla rozwoju studenta. Studenci mają kilka pracowni do wyboru, które oferują szeroki wachlarz poznawczy różnorodnych technologii konserwatorskich oraz artystycznych.

Od pierwszego roku, student wybiera specjalność konserwatorską. Wyboru specjalności i specjalizacji student dokonuje samodzielnie, co stanowi pierwszy krok w podjęciu decyzji co do kształtu przyszłej pracy dyplomowej.

Praca własna, którą wykonuje student Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki to praca wykonywana podczas toku całych studiów oraz praca związana z dyplomem magisterskim. Prace te częściowo realizowane są pod opieką promotorów oraz prowadzących seminaria i pracownie dyplomowe. Ten element pracy własnej wliczany jest do programu studiów seminarium magisterskiego.

Pełen obraz absolwenta oddaje szeroki zakres tematów teoretycznych i praktycznych/konserwatorskich realizowanych w pracach magisterskich. Z uwagi na

specyfikę kształcenia, głównie w zakresie praktyki konserwatorskiej dotyczącej często bezcennych dzieł sztuki (stąd konieczność relacji bezpośrednich mistrz-uczeń), zauważalny jest brak korekt w systemie e-learning'owym. Ten rodzaj przekazywania wiedzy, wspierający pracę zazwyczaj w zajęciach teoretycznych, jak również w zajęciach związanych z realizacją prac magisterskich może być wykorzystywany w przyszłości w komunikacji studentów z promotorami.

Program studiów składa się z grupy przedmiotów podstawowych: studium rysunku wieczorowego, studium malarstwa, wstęp do historii sztuki. Natomiast grupę przedmiotów kierunkowych na specjalności konserwacja i restauracja malarstwa tworzą przedmioty: konserwacja malowideł ściennych, przenoszenie malowideł ściennych, wprowadzenie do konserwacji malowideł sztalugowych, konserwacja malowideł na drewnie, konserwacja malowideł na płótnie, przenoszenie i rozwarstwianie malowideł sztalugowych. Na specjalności konserwacja i restauracja rzeźby w tej grupie przedmiotów znajdują się: konserwacja rzeźby kamiennej, stiuku i ceramiki, konserwacja rzeźby drewnianej polichromowanej. Do przedmiotów wspólnych w grupie przedmiotów kierunkowych zaliczono: projektowanie konserwatorskie, seminarium magisterskie. W ramach przedmiotów kierunkowych Wydział proponuje bogaty zestaw przedmiotów wolnego wyboru: studium malarstwa, studium rzeźby, konserwacja malowideł na podłożu papierowym, chemiczne podstawy degradacji papieru, podstawy konserwacji fotografii, ochrona i konserwacja fotografii, witraż i szkło.

Treści kierunkowe realizowane są w pracowniach Katedry konserwacji i restauracji malowideł ściennych, Katedry konserwacji i restauracji malowideł sztalugowych, Katedry konserwacji i restauracji rzeźby. Każda z tych katedr składa się ze specjalistycznych pracowni dających studentom możliwość poznania wąskich zakresów danych specjalności konserwatorskich. Zakresy te w ostatnim czasie zostały zwiększone o projektowanie konserwatorskie, konserwację i restaurację malowideł na podłożu papierowym, konserwację archiwalnych materiałów fotograficznych.

W grupie przedmiotów podstawowych zajęcia odbywają się głównie w pracowniach Katedry technologii i technik dzieł sztuki, w Katedrze sztuk pięknych, w Zakładzie historii sztuki polskiej i teorii konserwacji, w Zakładzie chemii konserwatorskiej, w Zakładzie fizyki stosowanej. Natomiast przedmioty pomocnicze są realizowane głównie

w Międzywydziałowej Katedrze Historii i Teorii Sztuki (Zakład historii sztuki polskiej i teorii konserwacji), w Zakładzie chemii konserwatorskiej, w Zakładzie fizyki stosowanej.

Przedmioty kierunkowe oraz przedmioty wolnego wyboru prowadzone są przez pracowników zatrudnionych w Jednostce. Przedmioty pomocnicze prowadzone są zarówno przez pracowników Wydziału jak i nauczycieli akademickich zatrudnionych w jednostkach międzywydziałowych Uczelni – Międzywydziałowej Katedrze Historii i Teorii Sztuki, Studium Języków Obcych, Studium Wychowania Fizycznego.

Obecne formy prowadzenia zajęć studenci oceniają pozytywnie. Podkreślają ich zróżnicowanie, dodając, iż najlepiej oceniają zajęcia kierunkowe, które określają jako najbardziej praktyczne i przydatne na rynku pracy.

W programie kształcenia studentów przewidziane są obowiązkowe praktyki: po I roku studiów - dwutygodniowy *Plener* dla wszystkich studentów oraz dwutygodniowe *Praktyki zawodowe – terenowe* po II i III roku oraz *Praktyka zawodowa muzealna* po roku IV, w tym samym wymiarze czasu. *Plener* jak i *Praktyki zawodowe* zostały w roku akad. 2012/2013 wyłączone jako oddzielne przedmioty – wprowadzono dla nich kody oraz pkt. ECTS.

Praktyki zawodowe realizowane przez studentów kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki określa program i plan studiów oraz uczelniany *Regulamin studenckich praktyk zawodowych w Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie*. Dziekan Wydziału powołuje opiekuna praktyk, który tworzy cały harmonogram funkcjonowania praktyki zawodowej. Organizuje i akceptuje praktyki w miejscu jej odbywania, sprawuje nadzór nad praktyką i dokonuje jej oceny. Realizacji praktyk towarzyszą dokumenty takie jak: umowa o realizację praktyki, dziennik praktyk oraz zaświadczenie o zaliczeniu praktyk (patrz: załączniki do *Regulaminu* jw.). Zarówno czas trwania praktyk, wybór miejsca, w których się odbywają, jak również cele zakładane do realizacji na praktykach, są spójne z programem i umożliwiają studentowi nabycie umiejętności praktycznych.

System zaliczania i kontroli praktyk funkcjonuje na wizytowanym kierunku w sposób właściwy. Studenci ocenili funkcjonowanie systemu jako jednoznacznie pozytywne, chwając zarówno pracę opiekuna praktyk, jak i wsparcie Jednostki w zakresie poszukiwania odpowiednich firm i instytucji do odbycia praktyk. Zespół oceniający bardzo wysoko ocenia realizację tego założenia programowego.

Realizowany program kształcenia umożliwia osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia.

Studia jednolite magisterskie na kierunku Konserwacja i restauracja dzieł sztuki kładą nacisk na wykształcenie absolwenta, który potrafi sformułować koncepcję artystyczno-konserwatorską. Absolwent przygotowany do świadomego podejmowania wyzwań w zakresie konserwacji i restauracji oraz ich realizacji środkami charakterystycznymi dla tego kierunku studiów. Łączy świadomość artysty- konserwatora i humanisty na poziomie, który gwarantuje nieustanny rozwój intelektualny i twórczy. Nabywa umiejętności oceny wartości plastycznych oraz ich werbalnego określenia. Posiada znajomość i praktyczne umiejętności niezbędne w samodzielnej pracy z zakresu: konserwacji i restauracji malarstwa ściennego i sztalugowego oraz konserwacji i restauracji rzeźby kamiennej, ceramiki i szkła, dodatkowo – malarstwa na podłożu papierowym. W zakresie konserwacji i restauracji absolwent nabywa kompetencje artysty-konserwatora, znającego dogłębnie warsztat artystyczny i konserwatorski oraz jego specyfikę. Kwalifikacje zawodowe pozwalają mu na samodzielne i zespołowe realizacje konserwatorskie oraz na prace konserwatorskie prowadzone kompleksowo, we współpracy ze specjalistami innych dziedzin artystycznych, specjalistami nauk pomocniczych – ścisłych i technicznych. Program studiów przygotowuje absolwenta merytorycznie i praktycznie do prowadzenia badań historycznych, technologicznych i materiałowych dzieła sztuki warunkujących planowanie, realizację i dokumentowanie prac badawczo-konserwatorskich, konserwacji zachowawczych i twórczych w zakresie ochrony zabytków, rekonstrukcji i aranżacji konserwatorskiej obiektów. Działania konserwatorskie określają przepisy prawa, w tym prawo autorskie.

Absolwent studiów uzyskuje interdyscyplinarną wiedzę z zakresu historii sztuki, wiedzę i umiejętności warsztatowe oraz artystyczne w zakresie konserwacji i restauracji dzieł sztuki, umożliwiające podejmowanie własnej działalności konserwatorskiej oraz pracę w zespole (instytucje kultury, firmy konserwatorskie). Jest przygotowany do posługiwania się tradycyjnymi i nowoczesnymi metodami konserwatorskimi. Zdobyta w czasie studiów wiedza pozwala absolwentowi w praktyce realizować określone zadania konserwatorskie, jak również zapoznać się z osiągnięciami współczesnej konserwacji – restauracji dzieł sztuki oraz sztuki w ogólności, co w konsekwencji wyposaża go w umiejętność samodzielnego podejmowania decyzji oraz formułowania ocen i wyciągania wniosków w obszarze sztuki i konserwacji zabytków. Jest to ważny czynnik edukacyjny, który przyczynia się do rozwoju intelektualnego i artystycznego absolwenta. W toku studiów otrzymuje on wiedzę teoretyczną oraz praktyczną, pozwalającą na zapoznanie się z technologiami i technikami konserwacji i restauracji dzieł sztuki.

Tak ukształtowana sylwetka absolwenta, czyni go wszechstronnie przygotowanym artystą-konserwatorem, zdolnym do podejmowania najbardziej skomplikowanych i profesjonalnych zadań w dziedzinie konserwacji dzieł sztuki. Proces dydaktyczny w pracowniach artystycznych oparty jest na realizacji ćwiczeń, w ramach których student zdobywa umiejętności warsztatowe i umiejętności praktyczne, realizując różnorodne zadania.

Program kształcenia formułowany i udoskonalany na Wydziale Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki w ciągu ostatnich kilkadziesiąt lat jest uznany na świecie za optymalny. Wyrazem tego uznania jest konsultowanie przez pedagogów Wydziału programów nowo powstających uczelni w Europie. Program nauczania ocenianego kierunku był niejednokrotnie porównywany z programami realizowanymi w innych placówkach zrzeszonych w ENCoRE (European Meeting of the Institutions with Conservation Education at Academic Level).

Na ocenianym kierunku studiów Wydział nie prowadzi studiów w języku obcym.

Absolwent Wydziału z dyplomem magistra kierunku Konserwacja i restauracja dzieł sztuki przygotowany jest do podjęcia studiów III stopnia (studiów doktoranckich).

Wydział Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki ASP w Krakowie dowiódł jakości kształcenia w ramach akredytowanego kierunku oraz wszystkich programów dydaktycznych (specjalności) prowadzonych na kierunku. Jakość kształcenia realizowana przez Wydział, rozumiana jako zgodność faktycznie osiągniętych efektów kształcenia z ich profilem sformułowanym w programie studiów, znajduje odzwierciedlenie w wymaganiach i jakości prac egzaminacyjnych studentów, w wymaganiach i jakości prac dyplomowych oraz wynikach egzaminów końcowych, a także w rezultatach innych procedur potwierdzania zdobytej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przez studentów (konkursy krajowe i międzynarodowe, rankingi, publikacje, efekty prac na rzecz określonych podmiotów: przedsiębiorstw, instytucji administracji państwowej i samorządowej itp.).

Jakość kształcenia w ramach akredytowanego programu jest potwierdzona jakością absolwentów programu, ich karierami zawodowymi, rolami w społeczeństwie, wpływem na uczelnię i otoczenie. Jest potwierdzona opinią pracodawców. W sposób syntetyczny i pośredni jakość rezultatów akredytowanego programu kształcenia jest wywiedziona z opinii i reputacji programu w środowisku akademickim i na rynku edukacyjnym krajowym i międzynarodowym.

Należy bardzo dobrze ocenić ułożenie modułów przedmiotów w planie organizacyjnym Jednostki. Zarówno czas trwania kształcenia, formy zajęć dydaktycznych i metody kształcenia na poszczególnych poziomach kwalifikacji nie budzą zastrzeżeń. Tak zbudowany program kształcenia oraz założone cele i efekty kształcenia są w pełni realizowane.

2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Wydział Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki realizuje program naukowo-dydaktyczny, który oparty jest na sprawdzonych metodach dydaktycznych. Programy dydaktyczne poszczególnych pracowni w pełni osiągają zakładane efekty kształcenia w płaszczyźnie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Praktyki studenckie pozwalają na nabycie przez studentów niezbędnych umiejętności praktycznych. Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne kierunku tworzą spójną całość. Świadczy o tym właściwa organizacja studiów oraz treści programowe, które są dostosowane do celów kształcenia. Zachowano właściwą proporcję pomiędzy przedmiotami teoretycznymi i kierunkowymi – specjalnościowymi. Na studiach jednolitych magisterskich obowiązuje zasada stopniowania trudności w realizowanych zadaniach dydaktycznych, co gwarantuje prawidłowy przyrost wiedzy, umiejętności zawodowych i kompetencji społecznych oraz rozwój osobowości twórczej studenta. Ocena ta została dokonana na podstawie przedstawionej dokumentacji oraz rozmów przeprowadzanych z władzami Uczelni i pracownikami dydaktycznymi kierunku, jak również na podstawie hospitacji zajęć.

W 2007 r. w wyniku przeprowadzonej akredytacji programowej na WKiRDS ASP w Krakowie w 2007 r. Państwowa Komisja Akredytacyjna wydała ocenę pozytywną i określiła pewne uwagi i zalecenia, także w odniesieniu do programu kształcenia. Władzom Wydziału udało się rozszerzyć program kształcenia o nowe specjalizacje (konserwacja malarstwa na papierze, konserwacja fotografii). Również w zakresie zróżnicowania grup językowych udało się wprowadzić nowe zasady przy planowaniu zajęć z języka angielskiego, o co wnioskowali studenci podczas ostatniej akredytacji. Władze Wydziału poprawiły również prawną sytuację w zakresie realizowanych przez studentów praktyk terenowych. Ustalono jednoznacznie w *Regulaminie studenckich praktyk zawodowych*, że prace terenowe studentów podlegają takim samym rygorom jak zajęcia dydaktyczne.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

1) Realizowany na Wydziale program kształcenia w pełni umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Proces kształcenia obejmuje zajęcia dydaktyczne realizowane w formie audytoryjnej oraz w formie ćwiczeń warsztatowych. W procesie nauczania określono stosowną liczbę godzin kontaktowych, jak i godzin samodzielnej pracy studenta. Przyjęta punktacja ECTS spełnia podstawowe wymagania ustawowe. Prawidłowo określono sekwencje przedmiotów. Władze Wydziału dużą wagę przywiązują do studenckich praktyk zawodowych. Wykazują również potrzebę stałej weryfikacji programu i metod kształcenia. Z opinii wyrażanych przez studentów wynika, iż pozytywnie oceniają program kształcenia realizowany przez Wydział.

2) Wszystkie elementy składowe procesu dydaktycznego prowadzonego na ocenianym kierunku studiów tzn. efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu,

W opinii Zespołu Wizytującego Wydział Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki dysponuje liczną, doświadczoną kadrą naukowo-dydaktyczną. **Wszyscy pracownicy, a szczególnie stanowiący minimum kadrowe, posiadają znaczący dorobek w zakresie obszaru sztuki dziedzinie sztuki plastyczne, dyscyplinie artystycznej konserwacja i restauracja dzieł sztuki i dyscyplinie artystycznej sztuki piękne.** Struktura kwalifikacji kadry umożliwia w pełni osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji programów.

Należy podkreślić, że część kadry, także stanowiąca minimum kadrowe, a mająca wykształcenie w innych dziedzinach i dyscyplinach ma znaczący dorobek naukowy, który uzupełnia program interdyscyplinarnego kształcenia studentów w dyscyplinie konserwacja i restauracja dzieł sztuki i jest niezbędna do osiągnięcia wymaganych celów i efektów kształcenia.

Cele i efekty kształcenia na kierunku będą osiągnane przy mniejszym wysiłku pracujących na Wydziale nauczycieli akademickich w momencie zatrudnienia pracowników technicznych, którzy przejmą niektóre obowiązki, np.: organizacja transportu obiektów, pomoc w organizacji praktyk, itd.

(Załącznik nr 5 Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe. Cz. II. Pozostali nauczyciele akademicy);

- 2) dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia; na kierunkach o profilu praktycznym w procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z doświadczeniem praktycznym, związanym z danym kierunkiem studiów,

Do minimum kadrowego wizytowanego kierunku Zespół Oceniający zaliczył 26 osób, w tym 5 osób z tytułem profesora sztuk plastycznych, 9 osób posiadających stopień doktora habilitowanego sztuk plastycznych, 11 osób ze stopniem doktora sztuki.

Zgodnie z wymaganiem § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 z późn. zm.), *„Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego określonego kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim, jeżeli posiada dorobek w obszarze wiedzy, odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku.”*

Zgodnie z wymaganiami art. 9a ust. 1. Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 5725 z późn. zm.), *„Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni zalicza do minimum kadrowego tylko nauczyciela akademickiego zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy, na podstawie złożonego przez niego oświadczenia, o którym mowa w art. 112a.”* oraz zgodnie z art. 9a ust. 3 powyższej ustawy *„Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni prowadząca studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym może zaliczyć do minimum kadrowego, w miejsce nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora*

habilitowanego.....” **Do minimum kadrowego nie mogą być zaliczone osoby posiadające tytuł zawodowy magistra (11 osób), bowiem profil kształcenia został określony jako ogólnoakademicki.**

Wszyscy samodzielni nauczyciele akademicy oraz nauczyciele akademicy ze stopniem naukowym doktora zgłoszeni do minimum kadrowego spełniają warunki określone w § 16 pkt. 2 powyższego rozporządzenia, tj.: *„Minimum kadrowe dla jednolitych studiów magisterskich na kierunku studiów związanych z kształceniem w zakresie konserwacji i restauracji dzieł sztuki stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej pięciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora”*. Ponadto zostały spełnione przez powyższych nauczycieli akademickich, tj.: *„Do minimum kadrowego, są wliczani nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów, dla których uczelnia ta stanowi podstawowe miejsce pracy”*.

Uczelnia stosuje wzór oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, który pozwala na stwierdzenie, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w **art. 112a** ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572 i 742)

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

Należy stwierdzić, że wymagania formalne odnośnie minimum kadrowego ocenianego kierunku, określone w wyżej wymienionym rozporządzeniu, pomimo braku zaliczenia do tego minimum magistrów, zostały spełnione. Pedagodzy wchodzący w skład minimum kadrowego należą do grona wybitnych konserwatorów-restauratorów, artystów, naukowców, technologów, historyków sztuki, znanych i cenionych na arenie krajowej i międzynarodowej. Znaczna część zespołu bierze czynny udział ważnych gremiach kształtujących i wytyczających kierunki rozwoju tej dyscypliny jaką jest konserwacja i restauracja dzieł sztuki.

Obsada zajęć dydaktycznych jest prawidłowa. Poszczególni nauczyciele akademicy prowadzą zajęcia zgodnie z reprezentowanym przez nich obszarem sztuki i nauki oraz posiadają dorobek artystyczny, naukowy oraz konserwatorski i restauratorski.

W opinii Zespołu Wizytującego wszystkie hospitowane zajęcia były prowadzone zgodnie z planem studiów oraz planowaną tematyką mającą swoje rozwinięcie w kartach

przedmiotów. Zajęcia były prowadzone na bardzo wysokim poziomie, z zastosowaniem sprawdzonych wypracowanych przez lata metod, a przedstawione rezultaty prac potwierdziły wysoką jakość kształcenia.

W celu oceny stabilności minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów dokonano analizy zaliczenia do tego minimum nauczycieli akademickich zatrudnionych w roku akademickim: 2011/2012, 2012/2013 i 2013/2014. Nieprzerwanie przez wszystkie powyżej wskazane lata akademickie w grupie 14 samodzielnych nauczyciel akademickich wszystkie osoby są zatrudnione i zaliczone do minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów, a w grupie 11 nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora 6 osób jest zatrudnionych i zaliczanych do tego minimum przez Uczelnię. Na podstawie powyższych informacji stwierdzono, iż kadra ocenianego kierunku studiów jest stabilna.

Stosunek nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów kierunku spełnia wymagania § 17 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz.1445 z późn zm.). Wynosi 1: 5 przy wymaganym 1:25. LICZBA STUDENTÓW – 122.

(Załącznik nr 6 - Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena;)

- 3) jednostka prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego, w tym także przez wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą.

Polityka kadrowa na kierunku Konserwacja i Restauracja Dzieł Sztuki jest realizowana zgodnie z planami rozwojowymi kierunku Konserwacja i Restauracja Dzieł Sztuki. Jej celem jest utrzymanie właściwego poziomu kształcenia studentów zgodnie z przyjętymi standardami kształcenia. Władze wydziału dążą do tego, aby by zachowywana była równowaga w zatrudnianiu kompetentnych naukowców – jednocześnie posiadających bogatą praktykę zawodową, doświadczenie badawcze oraz czynnych konserwatorów-restauratorów i artystów o uznanym dorobku. Przestrzegane są zasady zatrudniania pracowników gwarantujących podejmowanie stałej aktywności naukowej i artystycznej. Przy ich zatrudnianiu obowiązują zasady konkursowe, w których stosuje się jasno zdefiniowane kryteria.

Skład kadry reprezentuje zespół specjalistów, którzy aktywnie uczestniczą w konsultacjach w zakresie reprezentowanych dyscyplin – oceniają jako rzeczoznawcy realizacje konserwatorskie i restauratorskie, wyznaczają nowe tendencje i metody postępowania, badają i proponują nowe rozwiązania związane z szeroko rozumianą ochroną dzieł sztuki. Pracownicy zachęceni są do realizowania projektów badawczych, udziału w projektach międzynarodowych. Przekłada się to na wiele spektakularnych projektów realizowanych przez pracowników pracujących indywidualnie lub w zespołach, także międzynarodowych. Wszystkie, wyjazdy naukowe są wspierane przez władze Wydziału i Uczelni. Możliwość publikacji prac naukowych (w tym prac doktorskich i rozpraw habilitacyjnych) stwarza wszystkim zainteresowanym seria wydawnicza *Studia i Materiały Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki ASP w Krakowie* wydawana nieprzerwanie od 1992 roku.

Na wyróżnienie zasługuje realizacja programu wymiany doświadczeń z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą oraz intensywna aktywność zagraniczna pracowników Jednostki. Biorą oni czynny udział w międzynarodowych sympozjach, warsztatach, konferencjach, rezydencjach (prelekcje, odczyty, visiting professors, wykłady, pokazy) w kraju i na świecie.

Wyjazdy te sprzyjają także współpracy w zakresie realizacji projektów artystyczno-badawczych, wymianie informacji i doświadczeń w zakresie szeroko pojętej konserwacji i restauracji dzieł sztuki i wytyczaniu kierunków działań związanych z ochroną dziedzictwa narodowego. Przykładem tego typu znakomitej współpracy jest możliwość uczestniczenia jako partner w projekcie realizowanym przez The Getty Foundation, poświęconym szerokorozumianemu zagadnieniu konserwacji podobrazii drewnianych. Pozytywne rezultaty współpracy skutkowały realizacją kolejnego wspólnego przedsięwzięcia w 2013 roku. Kontakt z wybitnymi specjalistami był okazją do zaprezentowania ich metod pracy w trakcie wykładów gościnnych, w których uczestniczyli pracownicy i studenci. Innym przykładem jest współpraca z *National Trust For Art and Cultural Heritage (INTACH)* New Delhi w ramach projektu: Heritage Education: Study visit of Polish Team to India, Heritage Professionals Training Programme, *Indian w National Trust For Art and Cultural Heritage (INTACH)* New Delhi, Indie w 2011 roku. Zdaniem Zespołu Wizytującego wyjątkowa intensywność i różnorodność form współpracy wpływa na systematyczne podnoszenie kwalifikacji kadry.

Co trzy lata, na Wydziale, przyznawana jest prestiżowa nagroda, wewnątrz wydziałowa dla pracowników za wybitne osiągnięcia na rzecz Jednostki – „EDWARDUS”.

Zespół Wizytujący dokonał hospitacji zajęć podczas wizytacji pracowni realizacyjnych. W opinii Zespołu pracownie prowadzone są na bardzo wysokim poziomie konserwatorskim i restauratorskim, warsztatowym, a także naukowym i artystycznym.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego³ Wyróżniająco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) W opinii Zespołu Wizytującego Wydział dysponuje liczną doświadczoną kadrami naukowo-dydaktyczną. Struktura kwalifikacji kadry umożliwia w pełni osiągnięcie założonych celów i efektów kształcenia oraz realizacji programów dydaktycznych. Struktura kwalifikacji kadry oraz jej skład zasługuje na wyróżnienie.

2) W opinii Zespołu Wizytującego dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne całej kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Obsada zajęć dydaktycznych jest prawidłowa. Poszczególni nauczyciele akademicy prowadzą zajęcia zgodnie z reprezentowanym przez nich obszarem sztuki oraz posiadającymi dorobek naukowy, artystyczny oraz konserwatorski i restauratorski w zakresie obszaru sztuki, dziedziny sztuk plastycznych, dyscypliny artystycznej konserwacja i restauracja dzieł sztuki i dyscypliny sztuki piękne. Pracownicy naukowcy reprezentujący inne dziedziny i dyscypliny, a wchodzący w skład kadry stanowią silne i niezbędne jej uzupełnienie, wymagane do realizacji zamierzonych celów i efektów kształcenia.

3) Wizytowana Jednostka prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego. Jednostka dysponuje skutecznym systemem motywacyjnym. Intensywna wymiana doświadczeń naukowych i artystycznych z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą wpływa na systematyczne podnoszenie kwalifikacji kadry.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Pracownie dydaktyczne Wydziału zlokalizowane są w czterech budynkach: przy ul. Lea 27-29, ul. Smoleńsk 9, ul. Karmelickiej 16, ul. Kapelanka 24.

Brak jednego miejsca w prowadzeniu zajęć dydaktycznych (trzy oddalone od siebie budynki przy ul. Lea 27-29, ul. Smoleńsk 9, ul. Karmelickiej 16) powoduje pewne utrudnienia

i niedogodności. Problem ten podnoszą także władze wydziału i jej pracownicy. Jest on doskonale znany także władzom uczelni. Problem złych warunków lokalowych (tzn. „negatywna konsekwencja braku jednego miejsca negatywnie wpływająca na integrację studentów”) była już podnoszona przez poprzednią Komisję Akredytacyjną. Niestety do tej pory ta sytuacja nie zmieniła się. Do chwili obecnej Wydział zachował pomieszczenia przy ul. Kapelanka 24 jako pomieszczenie magazynowe. Strategia Uczelni na lata 2011-2020 przewiduje w tym miejscu budowę nowego kampusu. Niemniej jednak stanowisko Wydziału nie przewiduje przeniesienia zajęć dydaktycznych do planowanych nowych pomieszczeń ASP.

Niektóre pomieszczenia znajdujące się przy ul. Lea 27-29 są zbyt małe, co wiąże się z pewną uciążliwością. Niekiedy istnieje konieczność wykorzystywania do zajęć dydaktycznych przestrzeni hallu lub pomieszczeń przeznaczonych dla pracowników. Studenci zgłaszali problem złej wentylacji i pracy z rozpuszczalnikami w pomieszczeniach o małej kubaturze (problemy z oddychaniem). Dodatkowo brak jest odpowiednio zlokalizowanych pomieszczeń magazynowych na prace studentów.

Władze wydziału i pracownicy starają się do minimum niwelować trudności lokalowe, poprzez odpowiednie układanie planu zajęć dydaktycznych i stworzenie w planie odpowiednio dużego przedziału czasowego na przemieszczanie się studentów pomiędzy oddalonymi od siebie budynkami.

Niedogodności lokalowe rekompensowane są przez bardzo dobre wyposażenie pracowni. Część pracowni posiada nowoczesną aparaturę otrzymaną w ramach grantów i współpracy międzynarodowej, np. dzięki grantowi przyznanemu Pracowni Konserwacji i Restauracji Malowideł na Drewnie przez Fundację Getty’ego w Los Angeles na konserwację sześciu obrazów autorstwa Hansa Süssa z Kulmbachu (1480-1522) zakupiono odpowiedni sprzęt konserwatorski i restauratorski oraz profesjonalny system zabezpieczeń p/włamaniowych wraz z monitoringiem. Tego typu system monitoringu jest niezwykle

kosztowny, jednak należy rozważyć wzmocnienie systemu zabezpieczeń od kradzieży także i w innych pracowniach, np. przez montaż znacznie mniej kosztownych klamek z kodem, zwłaszcza w magazynach w których przechowywane są obiekty zabytkowe.

Pracownicy starają się stopniowo wyposażać wszystkie pracownie w odpowiednie wyciągi na pyły lub rozpuszczalniki (np. firmy Nedermann), a także w profesjonalne nawilżacze z systemem oczyszczania powietrza (Defensor PH15).

Niektóre pracownie (np. Pracownia Konserwacji i Restauracji Rzeźby Kamiennej, Ceramiki i Stiuku) korzystają ze specjalistycznej bazy sprzętowej poza Wydziałem: w zakresie wykorzystania lasera i badań termowizyjnych we współpracy z Międzywydziałowym Instytutem Konserwacji w Warszawie, badania petrologiczne i petrograficzne prowadzone są na Wydziale Geologii Geofizyki i Ochrony Środowiska AGH w Krakowie, a badania mikrobiologiczne w Instytucie Nauk o Ziemi UJ w Krakowie. Dodatkowe badania specjalistyczne dla dyplomantów i doktorantów są wykonywane w ramach współpracy z Wydziałami Ceramiki oraz Paliw i Energii AGH (XRD, DTA), Instytutem Fizyki Jądrowej (spektrometr FTIR wraz z mikroskopem) oraz Wydziałem WKRDiS w Warszawie (spektrometria FTIR).

Prawie wszystkie pracownie posiadają dostęp do internetu i mają podręczne księgozbiory ze specjalistycznymi czasopismami, książkami z zakresu konserwacji i restauracji dzieł sztuki.

Na ulicy Lea znajduje się archiwum wydziałowe, które zajmuje dwa pomieszczenia, w których gromadzone są prace magisterskie, doktorskie i habilitacyjne wraz z całą dokumentacją – zasoby liczą ponad 770 tomów wraz z dokumentacją rysunkową i fotograficzną. Archiwum przechowuje także dokumentację przekazaną przez pracowników Wydziału.

W tymże budynku znajduje się też biblioteka wydziałowa z zasobami woluminów książek i czasopism wynoszącymi około 2200 sztuk; pieczę nad Biblioteką sprawuje jeden z pracowników naukowych Wydziału. Biblioteka gromadzi publikacje uzyskane głównie w drodze wymiany za przesyłane kolejne tomy wydawnictwa *Studia i Materiały*. W pomieszczeniu znajduje się stanowisko do pracy dla dwóch osób, jednak bez komputera z dostępem do internetu, a tym samym do Wirtualnej Biblioteki Nauki.

Studenci Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki mogą korzystać z zasobów bibliotecznych w Bibliotece Głównej Akademii Sztuk Pięknych im. J. Matejki w Krakowie przy ul. Smoleńsk 9. Jest ona jednostką ogólnouczelnianą o wyodrębnionych zadaniach naukowych, dydaktycznych i usługowych, pełniącą równocześnie funkcję publicznie dostępnej biblioteki naukowej. Biblioteka realizuje je poprzez gromadzenie (zgodnie z profilem uczelni), opracowanie, przechowywanie i udostępnianie zbiorów krajowych i zagranicznych z zakresu np. sztuk plastycznych oraz konserwacji i restauracji dzieł sztuki. Funkcjonowanie Biblioteki (godziny jej otwarcia, obowiązujący system wypożyczeń, obsługa) studenci ocenili pozytywnie.

Dostęp do baz Wirtualnej Biblioteki Nauki zarówno w Bibliotece jak i ze wszystkich komputerów znajdujących się w budynkach ASP w Krakowie jest przez stronę: <http://vls.icm.edu.pl/>. Zasoby cyfrowe (wirtualne) polskich bibliotek naukowych są udostępniane przez Federację Bibliotek Cyfrowych (<http://fbc.pionier.net.pl/owoc>). Istnieje także centralny katalog polskich bibliotek naukowych Nukat, który Biblioteka ASP w Krakowie współtworzy od roku 2002. Dostęp do linków zasobów cyfrowych bibliotek na świecie znajduje się na stronie internetowej Biblioteki Głównej.

Należy wspomnieć, że Biblioteka posiada do dyspozycji czytelników 10 komputerów z dostępem do internetu bezprzewodowego. Zasoby własne Biblioteki to ponad 150 tysięcy woluminów książek, czasopism oraz innych obiektów, w tym: zbiory graficzne zgromadzone w Gabinecie Plakatów i Gabinecie Rycin: plakaty, kolekcję grafiki, rysunków i fotografii, wydania oraz druki bibliofilskie, okładki książkowe. Biblioteka prenumeruje 76 tytułów czasopism polskich i zagranicznych ze wszystkich kierunków kształcenia. Książki i czasopisma opracowywane są w katalogu elektronicznym systemu VTLS/Virtua, dostępnym on-line na stronie: <https://vtls.cyfronet.pl/cgi-bin/asp/chameleon>. Zbiory graficzne plakatów, rycin, grafik, fotografii etc. opracowywane są w katalogu elektronicznym dostępnym także on-line: <http://bg.asp.krakow.pl/katalog/>. Od kilku lat zbiory graficzne są digitalizowane, ich postać cyfrowa dostępna w tej samej bazie.

Galeria Wydziałowa „4 Ściany” działająca przy Wydziale Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki użytkuje fragment holu na parterze budynku przy ul. J. Lea o powierzchni ok. 45 m² jest odpowiednio przystosowana po prezentacji prac studenckich.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Uczelnia posiada dość dobrze rozwiniętą infrastrukturę, która mimo trudności lokalowych i rozproszenia zajęć pomiędzy oddalone od siebie cztery budynki, umożliwia studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Jednostka zgromadziła najnowocześniejszy sprzęt i urządzenia umożliwiające szeroki zakres działań konserwatorskich i restauratorskich, naukowych i artystycznych związanych z szeroko rozumianą konserwacją i restauracją dzieł sztuki.

Infrastruktura nie jest w pełni przystosowana jest dla osób niepełnosprawnych (warunki te spełnia jedynie budynek przy ul. Lea 27-29)

6.Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Rezultaty prowadzonych badań naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia; na kierunku o profilu ogólnoakademickim, jednostka stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej. Badania naukowe pracowników Wydziału były realizowane dzięki pozyskiwaniu funduszy na działalność statutową Jednostki (kategoria B) oraz badania własne a także projekty badawcze Narodowego Centrum Nauki.

Badania prowadzone przez pracowników Wydziału mają charakter doświadczalny oraz praktyczny wynikający ze specyfiki reprezentowanej dyscypliny. Dlatego też badania z zakresu analizy fizyko-chemicznej materiałów zabytkowych łączą się z rozwijaniem praktycznych umiejętności konserwatorskich i restauratorskich uwzględniających doświadczenia innych instytucji naukowych.

Wydział dysponuje aparaturą badawczą do prowadzenia analiz materiałów artystycznych pochodzenia organicznego i nieorganicznego, badania obiektów w światłach analitycznych oraz wykonywania analizy rentgenowskiej. Ponadto od wielu lat kontynuowana jest współpraca z instytucjami naukowo-badawczymi. Do jednostek, z którymi Wydział współpracuje należą m.in.: Instytut Fizyki Jądrowej im. H. Niewodniczańskiego w Krakowie, Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni PAN w Krakowie, Wydział Paliw i Energii

AGH oraz Wydział Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska tejże uczelni, Wydział Fizyki, Instytut Archeologii oraz Instytut Nauk o Ziemi Uniwersytetu Jagiellońskiego. Warto podkreślić także współpracę w zakresie tomografii komputerowej dzieł sztuki z Zakładem Radiologii i Diagnostyki Obrazowej Szpitala im. Jana Pawła II w Krakowie, a także z Wydziałem WKRDiS w Warszawie.

Ważny jest również udział Wydziału w strukturach Międzyuczelnianego Instytutu Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki (MIK), pozwalający na realizację projektów i badań konserwatorskich i restauratorskich pod auspicjami Instytutu (sprawozdanie z działalności konserwatorsko-badawczej Międzyuczelnianego Instytutu Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki Delegatura w Krakowie za lata 2009-2013 zamieszczono w załączniku nr 17).

Zespół Wizytujący wysoko ocenił projekty finansowane przez The Getty Foundation z Los Angeles. Jednym z nich jest realizacja grantu nr 20121166 przyznanego ASP w Krakowie przez Fundację Getty'ego, w dniu 14.05.2012 r. dotyczącego konserwacji obrazów sztalugowych na drewnie autorstwa Hansa Süssa z Kulmbachu (~1480-1522) z kolekcji Bazyliki Mariackiej w Krakowie oraz dwutygodniowe warsztaty konserwatorskie, które odbyły się w ramach projektu Panel Paintings Initiative finansowanego przez The Getty Foundation, we współpracy z: National Gallery of Denmark (Statens Museum for Kunst) w Kopenhadze, Royal Danish Academy of Fine Arts School of Conservation i Muzeum Narodowym w Krakowie w 2011 i 2013 roku. Towarzyszyły im wykłady otwarte, umożliwiające udział pracowników jednostki oraz studentów. Jednakże w opinii studentów wskazane byłoby zwiększenie ich udziału w projektach realizowanych przez pedagogów.

W ramach w/w grantu konserwatorskiego i restauratorskiego prowadzono badania fizyko-chemiczne będące doskonałym źródłem dodatkowych informacji pozwalających na identyfikację materiałów zastosowanych w konserwowanych i restaurowanych obiektach.

Uzyskiwane wyniki badań stanowią ważny materiał dydaktyczny wprowadzany w formie wykładów i prezentacji do programu studiów lub uzupełniany na bieżąco, gdy ma on szczególne znaczenie; studenci uzyskują dodatkowy materiał do analiz porównawczych przy konserwowanych i restaurowanych obiektach, zarówno studyjnych jak i magisterskich oraz doktorskich; korzystają z zakupionych materiałów, mogą je zastosować w konkretnych dziełach, upowszechniając informacje o uzyskanych rezultatach prac badawczych, konserwatorskich i restauratorskich.

Na podkreślenie zasługują cztery prowadzone programy badawcze Narodowego Centrum Nauki kierowane przez pracowników Wydziału (spis projektów znajduje się na stronie 49 i 50 samooceny).

Pracownicy brali udział także w dwóch międzynarodowych projektach badawczych dotyczących badań oraz konserwacji i restauracji witraży (str. 50 samooceny).

Jednostka wykazała także znaczną aktywność naukową w latach 2009-2013 na polu badawczym z funduszu na Działalność Statutową Jednostki; w ramach badań własnych: 3 projekty, działalności statutowej: 5 projektów, badań naukowych i prac rozwojowych/młoda kadra: 6 projektów i z dotacji podmiotowej na utrzymanie potencjału badawczego: 11 projektów (autorzy projektów, tematy oraz wysokość dotacji zamieszczona jest na stronach 51-56 samooceny). Szczególnie warto podkreślić dużą aktywność młodej kadry, która jest szczególnie aktywna na tym polu, o czym świadczy liczba projektów oraz wysokość przyznanych dotacji, zwłaszcza w 2013 roku.

Warto w tym miejscu wspomnieć organizację przez Samorząd Studencki i Koło Naukowe Studentów Wydziału dwóch międzynarodowych konferencji, pierwszej w 2011 roku i kolejnej w 2013. W ramach projektu Krakow Kulmbach Project zorganizowano w Krakowie w dniach 16-21 września 2013 r. spotkanie: International Mid-Career Conservators' One-Week Focused Meeting on Current Approaches to the Structural Conservation of Panel Paintings.

Pracownicy Wydziału KiRDS biorą czynny udział w sympozjach, warsztatach, konferencjach, rezydencjach (prelekcje, odczyty, „visiting professors”, wykłady, pokazy) w kraju i poza jego granicami, np. we Włoszech (Accademia di Brera Mediolan) czy Indiach (*INTACH*) New Delhi (szczegółowy wykaz znajduje się w załączniku nr 1 samooceny).

Wyjazdy sprzyjają współpracy w zakresie realizacji projektów naukowych, wymianie informacji w zakresie konserwacji i restauracji dzieł sztuki i doświadczeń w zakresie szeroko rozumianej ochrony dóbr kultury.

W latach 2009-2013 nauczyciele akademicki nie brali udziału w programie Erasmus.

Pracownicy jednostki licznie publikowali w pismach krajowych i zagranicznych (53 publikacje) i redagowali monografie naukowe (7 monografii), co w znaczącej części stanowi upowszechnienie wyników badań.

W latach 2009–2013 pracownicy Wydziału zdobyli 36 nagród i wyróżnień, oznaczeń państwowych i stypendiów naukowo-artystycznych.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego: wyróżniająco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego.

W opinii Zespołu Wizytującego aktywność naukowo-badawcza jednostki zasługuje na wyróżnienie. Potwierdza to długa lista prowadzonych prac badawczych, organizowanych konferencji, tworzenie i redagowanie publikacji prezentujących osiągnięcia i wyniki badań związanych z konserwacją i restauracją dzieł sztuki.

Badania naukowe prowadzone na wizytowanym kierunku mają pozytywny wpływ na realizowany proces dydaktyczny, kształtowanie programu kształcenia i indywidualizację nauczania. Studenci biorą aktywny udział w organizowanych konferencjach, warsztatach oraz sympozjach, a ich udział ma istotne znaczenie w pogłębianiu ich wiedzy i umiejętności.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

- 1) Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów;

Zasady rekrutacji umożliwiają dobór kandydatów posiadających wiedzę i umiejętności niezbędne do uzyskania w procesie kształcenia zakładanych efektów kształcenia. Egzamin wstępny przeprowadza wydziałowa komisja rekrutacyjna powołana przez dziekana. Egzamin wstępny na kierunek konserwacja i restauracja dzieł sztuki ma charakter konkursowy i składa się z przeglądu teczek, wielozadaniowego egzaminu praktycznego oraz rozmowy kwalifikacyjnej. Szczegółowy harmonogram oraz zasady i kryteria corocznie podawane są do wiadomości publicznej na stronie internetowej Wydziału. Zdaniem studentów i Zespołu Wizytującego, zasady rekrutacji i sposób selekcji kandydatów są przeprowadzone właściwie. Egzamin wstępny: 3-etapowy na studia jednolite magisterskie umożliwia wnikliwą i obiektywną ocenę kandydatów, pozwala na przyjęcie na studia młodzież o największym potencjale twórczym i intelektualnym. Na studia zostają przyjęci kandydaci zajmujący kolejne, najwyższe miejsca na liście ułożonej według kryterium najlepszych wyników,

mieszczący się w limicie określonym przez Senat. Egzamin wstępny uwzględnia zasadę równych szans i zapewnia właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek, nie dyskryminując żadnej z grup. Liczba kandydatów przyjmowanych na kierunek odpowiada potencjałowi dydaktycznemu jednostki i gwarantuje osiągnięcie przez studentów określonych efektów kształcenia (20 osób).

Szczegółowe zasady rekrutacji zawarte są w: *UCHWAŁA nr 42/2012 Senatu Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie z dnia 22 maja 2012 roku w sprawie warunków i trybu rekrutacji na I rok studiów w roku akademickim 2013/2014 oraz w sprawie zakresu egzaminu wstępnego na prowadzone formy studiów dla poszczególnych kierunków studiów + Załącznik nr 8 do Uchwały Rekrutacyjnej jw. (Załącznik nr 15 Raportu samooceny).*

Studenci, obecni na spotkaniu z Zespołem Wizytującym, zgłosili sugestię dotyczącą procesu rekrutacji. Propozycja dotyczyła zwiększenia wagi oceny dotyczącej umiejętności rzemieślniczych, a nie oceny artystycznej.

- 2) system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen;

W opinii studentów i Zespołu Wizytującego, oceny osiągnięć studentów są w pełni nakierowane na proces uczenia się. Na każdym etapie całego procesu edukacyjnego pogłębianie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych jest zróżnicowane. Niezależnie od etapu procesu dydaktycznego tylko postępy w nauce są niezbędnym elementem do pozyskania osiągnięć i promocji. System oceny osiągnięć dydaktycznych studentów zawiera wystandaryzowane wymagania. Oceny osiągnięć dydaktycznych studentów w wizytowanej jednostce na wszystkich profilach i modułach kształcenia nie budzą zastrzeżeń. Charakteryzuje je pełen obiektywizm i przejrzystość formułowania ocen. Nakład pracy i czasu niezbędnego, który student musi wykonać, aby osiągnąć zakładane efekty kształcenia, jest skonstruowany prawidłowo i nie budzi zastrzeżeń.

W odczuciu studentów system oceny osiągnięć jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania, jest zobiektywizowany i sprawiedliwy, zgodny z tradycją uczelni artystycznych, zapewnia przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen. Docenić należy związane z tym indywidualne podejście do studenta: przedmioty kierunkowe odbywały się w małych grupach zajęciowych: studenci podkreślili, że doceniają tę sytuację i korzyści płynące z niej dla uzyskania odpowiednich efektów kształcenia.

W sylabusach hospitowanych zajęć podane są pełne zasady związane z kryteriami, jakie są zastosowane podczas zaliczenia przedmiotu oraz system ocen. Wymagania obowiązujące na zaliczeniach i podczas egzaminów są podawane do informacji studentów z odpowiednim wyprzedzeniem. Obecni na spotkaniu z Zespołem Wizytującym ocenili informację w tym zakresie jako pełną, przejrzystą i właściwą. Studenci na początku każdego semestru poznają formę zaliczenia przedmiotów i wymagania ich dotyczące. Wymagania te są konsekwentnie realizowane podczas procesu kształcenia. Egzaminy sprawdzają nie tylko wiedzę, ale wszystkie efekty kształcenia, również w kategoriach umiejętności i kompetencji społecznych oraz umożliwiają ich weryfikację. Studenci znają swoje prawa w zakresie poprawiania egzaminów oraz egzaminu komisyjnego.

- 3) struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów;

Proces uczenia się, zarówno w Polsce, jak również poprzez wymianę międzynarodową w ośrodkach zagranicznych jest wspierany przez Akademię i Wydział. Współpraca międzynarodowa pogłębia i poszerza uzyskanie zakładanych efektów kształcenia. Studenci mają pełną wiedzę o możliwościach wymiany międzynarodowej i korzystają z niej w procesie uczenia się.

Wydział Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki wspiera studentów w zakresie poszukiwania możliwości studiowania zarówno w kraju jak i zagranicą. Możliwość studiowania w innych ośrodkach akademickich może odbywać się w ramach Programu ERASMUS, MOST. Struktura Wydziału w dużym stopniu odpowiada podobnym strukturom Akademii Sztuk Pięknych w Polsce, dlatego wymiana w ramach programu MOST jest bardzo dogodna. Program ERASMUS natomiast pozwala porównać procesy kształcenia i programy w innych ośrodkach. Studenci ocenianego kierunku są informowani o możliwościach, jakie daje program, jak również poznają obowiązkową punktację ECTS, która obowiązuje w innych ośrodkach naukowych. Aby zakwalifikować się na wymianę z uczelniami partnerskimi, student musi być dobrze zweryfikowany przez specjalną Komisję Kwalifikacyjną. Komisja Kwalifikacyjna bierze pod uwagę wyniki w nauce oraz znajomość języka obcego. Poza programem Erasmus student może wybrać jedną z kilkunastu uczelni, z którymi ASP ma podpisane umowy dwustronne: m.in. w Turcji, Białorusi, Rosji, Korei Południowej, Japonii, Chinach, Izraelu, Stanach Zjednoczonych oraz Kanadzie. Należy jednoznacznie stwierdzić, że struktura i organizacja programu na ocenianym kierunku sprzyja

krajowej i międzynarodowej mobilności studentów. Liczba studentów korzystających z wymiany międzynarodowej kształtuje się od kilku lat na stałym poziomie. Od roku 2009 do 2014 skorzystało z wymiany programu ERASMUS 16 studentów. Nie obserwuje się w tym programie udziału nauczycieli akademickich.

Studenci wizytowanego kierunku uczestniczą w dość niskim stopniu w procesie wymiany międzynarodowej. Średnio w programie wymiany Erasmus uczestniczy około 4 studentów kierunku. Oznacza to, że liczba wyjeżdżających w ramach programu przekracza 3% wszystkich studentów (obecnie 122 studentów studiuje na kierunku).

Osoba odpowiedzialna za program Erasmus na Wydziale potwierdziła tegoroczny niski udział studentów w programie Erasmus, co jest związane z błędem popełnionym w zeszłym roku akademickim przez Uczelnię: nie złożenie w terminie wniosku o przyznanie uczelni środków na stypendia. Wedle informacji ze strony koordynatora i studentów tegoroczne przygotowania do udziału w programie w przyszłym roku akademickim przebiegają właściwie. Należy przy tym stwierdzić, że przedstawione przez koordynatora programu Erasmus: rekrutację do programu, opiekę nad studentami uczestniczącymi w wymianie, a także politykę informacyjną dotyczącą programu (wskazanych kilka spotkań i akcji informacyjnych) Zespół Wizytujący ocenia jednoznacznie pozytywnie.

Podkreślić należy też, że na wizytowanym kierunku, nie występuje zjawisko konieczności wyrównywania różnic programowych po powrocie z wymiany, co jest również bardzo pozytywne.

Studenci obecni na spotkaniu wypowiadali się pozytywnie o możliwościach oferowanych przez Uczelnię w zakresie mobilności i o pracy wydziałowego koordynatora programu.

Uczelnia uczestniczy w programie wymiany MOST pomiędzy uczelniami plastycznymi, co należy ocenić jednoznacznie pozytywnie.

Pomimo dość niskiego współczynnika korzystania przez studentów z oferty Uczelni w zakresie programów wymiany, wpływ wymiany międzynarodowej na możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia należy określić jako znaczący.

- 4) system pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.

System opieki naukowej i dydaktycznej nad studentami wizytowanego kierunku należy ocenić pozytywnie. Nauczyciele akademicy, jak i pracownicy administracyjni są oceniani przez studentów bardzo dobrze. Małe liczebnie grupy oraz formuła zajęć oparta na indywidualnych konsultacjach zapewnia studentom właściwą opiekę naukową i dydaktyczną ze strony nauczycieli akademickich. Konsultacje prowadzących są dostosowane do potrzeb studentów. Studenci mają również możliwość kontaktu z nauczycielami akademickimi także za pośrednictwem telefonu oraz poczty elektronicznej.

Zasady dyplomowania są znane studentom, uważają, iż są one przejrzyste i zrozumiałe. Dobór tematu pracy dyplomowej odbywa się z uwzględnieniem zainteresowań studenta.

Godziny otwarcia dziekanatu oraz jakość obsługi, studenci ocenili bardzo pozytywnie, co przekłada się na efektywne załatwianie bieżących spraw. Przepływ informacji między studentami a kadrą oraz administracją studenci ocenili również pozytywnie.

Na wizytowanym kierunku nie prowadzi się w chwili obecnej kształcenia na odległość (e-learning).

Studenci pozytywnie ocenili sylabusy, które są przedstawiane na zajęciach. Informacje zawarte w programach poszczególnych przedmiotów pozwalają zdobyć wiedzę na temat obowiązujących treści i terminów ich realizacji.

Mechanizmami motywującymi studentów do osiągnięcia lepszych efektów kształcenia są: stypendium rektora, nagroda i wyróżnienie rektora oraz nagrody fundowane przez instytucje. Uczelnia wdrożyła prawidłowo funkcjonujący system pomocy materialnej. System przyznawania świadczeń pomocy materialnej opiera się na Regulaminie ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie. Zgodnie z Regulaminem studenci mają prawo ubiegać się o wszystkie świadczenia przewidziane w art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005r. Prawo o szkolnictwie wyższym. Świadczenia przyznawane są przez Wydziałową Komisję Stypendialną bądź Odwoławczą Komisję Stypendialną. Wydawane decyzje

stypendialne spełniają wymogi art. 107 §1 Kodeksu postępowania administracyjnego. Studenci są zaznajomieni z obowiązującym w Uczelni systemem pomocy materialnej, jako źródło wiedzy, wskazali stronę internetową oraz tablice, na których znajdują się odpowiednie informacje.

Rozwój kulturowy i społeczny studentów możliwy jest poprzez funkcjonowanie Samorządu Studenckiego. Głównym obszarem działania Samorządu są kwestie socjalne oraz organizacja wydarzeń o charakterze kulturalnym. Przedstawiciele studentów wizytowanego kierunku zasiadają w Radzie Wydziału i stanowią 20% składu Rady (zgodnie z art. 67 ust. 4 Ustawy). Uczelnia zapewnia odpowiednie wsparcie materialne niezbędne do funkcjonowania struktur samorządności studenckiej. Studenci pozytywnie ocenili rozstrzygnięcie skarg i rozpatrywanie wniosków. Wnioski rozpatrywane są zgodnie z oczekiwaniami studentów.

W Jednostce działa koło naukowe, w pracach którego uczestniczą studenci kierunku (Koło Naukowe Konserwatorów). Działalność tego Koła, a także jego wsparcie przez Uczelnię i Jednostkę, w tym działalność opiekunów, należy ocenić pozytywnie.

Jednoznacznie pozytywnie należy ocenić zmiany, jakie dokonały się na Uczelni w ostatnim roku, jeśli chodzi o relację pomiędzy Samorządem Studenckim a Uczelnią na poziomie centralnym. **Zgodnie z zaleceniami z poprzednich wizytacji, usunięto bariery administracyjne pomiędzy Samorządem a Władzami Uczelni i zmniejszono wpływ administracji na funkcjonowanie Samorządu.** Studenci są reprezentowani odpowiednio w Senacie i komisjach senackich, w których ich uczestnictwo jest wymagane prawem.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO wypowiedzieli się w sposób pochlebny o systemie opieki naukowej, materialnej i dydaktycznej. Podkreślają znakomity kontakt z nauczycielami i Władzami Wydziału. Wśród zalet studiowania na kierunku podają doskonałą atmosferę, osoby nauczycieli i możliwość własnego rozwoju. Większość zajęć dydaktycznych oceniają jako ciekawe, rozwijające i przydatne.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego : w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów.

2) Oceny osiągnięć studentów są zorientowane na proces uczenia się, prawidłowo określony jest nakład pracy i czas do osiągnięcia niezbędnych efektów kształcenia w wizytowanej jednostce na wszystkich profilach i modułach kształcenia. System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania, jest zobiektywizowany i sprawiedliwy. Oceny osiągnięć dydaktycznych studentów w wizytowanej jednostce na wszystkich profilach i modułach kształcenia nie budzą zastrzeżeń. Zespół Wizytujący pozytywnie ocenił nakład pracy i czasu niezbędnego do osiągnięcia zakładanych przez Wydział efektów kształcenia – ogólnych, specyficznych i szczegółowych.

3) Uczelnia umożliwia uczestnictwo w programach międzynarodowych i krajowych. Liczba studentów korzystających z wymiany międzynarodowej kształtuje się od kilku lat na stałym poziomie i nie jest zbyt duża. Brak udziału pracowników w wymianie międzynarodowej.

4) System pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej w pełni sprzyja rozwojowi artystycznemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

1) Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów,

Uczelniany System Zarządzania Jakością Kształcenia został utworzony i wdrożony na podstawie Uchwały nr 33/2010 Senatu ASP z 23 czerwca 2010 r.

Struktura organizacyjna organów odpowiedzialnych za funkcjonowanie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie przedstawiała się następująco: Uczelniana Rada Jakości

Kształcenia Artystycznego, w której skład wchodzi: Komisja Zapewnienia Jakości Kształcenia, która składa się z przewodniczącego, pełnomocnika rektora ds. systemu ECTS, pełnomocnika rektora ds. systemu informatycznego zarządzania uczelnią, pełnomocnik rektora ds. Erasmusa oraz kierownik działu nauczania. Kolejno w strukturze powyższej Rady jest Komisja Oceny Jakości Kształcenia, która składa się z: przewodniczącego, dwóch członków, jednego studenta i jednego doktoranta. Powyższa struktura została zatwierdzona w drodze Zarządzenia nr 29 Rektora Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie określenia struktury oraz zasad funkcjonowania Uczelnianej Rady Jakości Kształcenia Artystycznego. Do zadań powyższej Rady należy badanie stałego wykonywania założeń projakościowych. Rada ta podlega Rektorowi Uczelni, który raz w roku referuje Senatowi efekty działań tej Rady.

Następnie dokonano zmian w strukturze organizacyjnej Zarządzeniem nr 65 Rektora Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie z dnia 22. 10. 2013 r. w sprawie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie. Obecnie na podstawie powyższego dokumentu struktura organizacyjna uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia przedstawia się następująco: pełnomocnik Rektora ds., zapewnienia jakości kształcenia, którego zadaniem jest koordynacja prac w zakresie zapewnienia jakości kształcenia w Akademii oraz Uczelniana Rada Jakości Kształcenia Artystycznego, w której skład wchodzi: pełnomocnik rektora ds. zapewnienia jakości kształcenia jako przewodniczący, przedstawiciele Wydziałów funkcjonujących w ramach Uczelni, przedstawiciel doktorantów oraz przedstawiciel studentów. Do Zadań powyższej Rady należy m. in. inspirowanie, koordynowanie, standaryzowanie i ocena działań prac Wydziałowych Komisji Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Na poziomie Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki funkcjonuje Wydziałowa Komisja Zapewnienia Jakości Kształcenia, której skład został powołany na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 14. 11. 2013 r. w jej skład wchodzi: przewodniczący, przedstawiciele Katedr funkcjonujących w ramach Wydziału, przedstawiciel doktorantów oraz przedstawiciel studentów.

W celu przedstawienia efektów działania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale opracowano ogólnouczelniany dokument pt. *„Ramy systemu oceny jakości kształcenia w ASP w Krakowie – wspólna dla opisu i sprawozdawczości na poziomie wydziału oraz komisji uczelnianej.”* Taki dokument w ramach każdego Wydziału powinien zostać przedstawiony URJKA w terminie do 31 lipca każdego roku za dany rok akademicki.

W Uczelni zostały również opracowane następujące dokumenty: procedura – ocena pedagogów przez studentów/doktorantów oraz wzór opisu kierunku studiów (Zarządzenie Nr 70 Rektora Akademii Sztuk Pięknych im. J. Matejki w Krakowie z dnia 22 listopada 2012 r. w sprawie wzorów dokumentacji związanej z prowadzeniem kierunku studiów.

Do dokumentów, obrazujących działania w ramach zapewnienia jakości kształcenia w Uczelni (w tym na Wydziale) należą:

- *Informacja dotycząca przebiegu końcoworocznego przeglądu wydziałowego w roku akademickim 2012/2013;*

- *Praktykowane formy i procedury oceny studentów stosowane na kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki;*

- *Badanie kompetencji studentów ASP na stażach w firmach rynku kreatywnego. Ankieta przeprowadzona 14 maja 2013 roku.*

Komisja została powołana przez Radę Wydziału w dniu 14 listopada 2013 roku (zadania komisji określono w § 4, punkt 1a-e i zawarte są w zarządzeniu nr 65 Rektora ASP w Krakowie z dnia 22 października 2013 roku).

Do ich zadań należy: określenie zgodności osiągniętych efektów kształcenia z zapisanymi w kartach poszczególnych przedmiotów. Merytoryczna ocena efektów kształcenia we wszystkich jednostkach prowadzących zajęcia dydaktyczne dla kierunku, w oparciu o przeglądy w katedrach, przeglądy wydziałowe, przeglądy semestralne, przeglądy wystawy końcoworocznej, przegląd senacki, ocena nauczycieli akademickich, ocena kadry – monitorowanie aktywności twórczej, naukowo-badawczej, wystawienniczej i organizacyjnej pracowników Wydziału w ramach obowiązujących personalnych kart naukowo-dydaktycznych. Dodatkowo analiza rozwoju naukowo-dydaktycznego, w tym uzyskiwanych kolejnych szczebli awansu naukowego i zawodowego, a także analiza ankiet studenckich, kompetencji dydaktycznych pedagogów, przejrzystości systemu procesu kształcenia.

Poszczególni przedstawiciele katedry mają obowiązek analizować i przekazywać informacje dotyczące pracy zespołu.

Przyjęte rozwiązania dla kierunku Konserwacja i Restauracja Dzieł Sztuki należy ocenić pozytywnie. Systematyka ta pozwala na lepszą ocenę struktury Wydziału, kierunku i efektów kształcenia oraz ich rzeczywistą realizację.

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia znajduje się obecnie na

początkowym etapie wdrażania, w szczególności w zakresie weryfikacji ex post stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Przewidywany termin zakończenia prac w tym zakresie nastąpi zakończeniu sesji zaliczeniowej i egzaminacyjnej w semestrze letnim w roku akademickim 2013/2014.

Po tym terminie nastąpi także weryfikacja programu kształcenia poprzedzona dyskusjami o efektach kształcenia na poziomie Katedr bezpośrednio odpowiedzialnych za kierunek studiów. Na spotkaniach poszczególnych organów (pracownie, zakłady, przedmioty) odpowiedzialnych za program studiów mogą powstać propozycje wspomagające działania w ramach kształtowania planu i programu kształcenia oraz efektów kształcenia. Uwzględnia się także postulaty zgłaszane przez przedstawicieli zewnętrznych, wyniki monitorowania kariery zawodowej absolwentów oraz wzorce międzynarodowe. Informacje napływające także w trakcie roku akademickiego, propozycje dotyczące doskonalenia efektów kształcenia kierowane przez studentów, wykładowców, przedstawicieli zewnętrznych, absolwentów gromadzone są przez dziekanat oraz przez Biuro Karier. **Udział studentów w tym aspekcie został wysoko przez nich oceniony.** Propozycje przedkłada się Wydziałowej Komisji Zapewnienia Jakości Kształcenia, która analizuje zgłoszone propozycje i opiniuje ewentualne zmiany, przekazując swoją opinię do Rady Wydziału. Wydziałowa Komisja Zapewnienia Jakości Kształcenia zakłada przyjmowanie wniosków do końca maja każdego roku akademickiego, tak by ewentualne zmiany mogły być uwzględnione przed rozpoczęciem nowego roku akademickiego. Ten mechanizm gwarantuje rozważne podjęcie decyzji i przygotowanie merytorycznie właściwych efektów.

Komisja Akredytacyjna zwróciła uwagę, że opis procedur zapewniających publiczną dostępność opisu efektów kształcenia, systemu ich oceny oraz weryfikacji, a także wgląd do kart przedmiotów jest upubliczniony na stronach internetowych Wydziału i Uczelni, co jest zgodne z ogólnie przyjętymi przepisami dla ASP w Krakowie.

- 2) w procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni.

Wszyscy pracownicy Wydziału oraz studenci zaangażowani są w proces tworzenia, weryfikacji jak i oceny kierunkowych ram kształcenia. Wszelkie sygnały, opinie i ankiety otrzymywane zarówno od interesariuszy wewnętrznych jak i zewnętrznych brane są pod

uwagę i mogą mieć wpływ w weryfikacji i ocenie efektów kształcenia. Udział studentów wizytowanego kierunku w procesie zapewnienia jakości kształcenia należy określić jako znaczący. Studenci są reprezentowani w sposób właściwy na poziomie Uczelni w gremiach zajmujących się jakością kształcenia. Podstawowym badaniem opinii studentów jest ankieta oceny zajęć. Przedstawioną procedurę ankietyzacji zajęć dydaktycznych należy ocenić jako odpowiednią. Ankietyzacja zajęć dydaktycznych ma charakter cykliczny i powszechny. Studenci uczestniczą w badaniu po każdym semestrze zajęć. Ankieta ma formę audytoryjną – na ostatnich zajęciach studenci wypełniają papierowy kwestionariusz. Przedstawiciele Samorządu są dopuszczeni do szczegółowych wyników badania.

Wedle procedury opisanej przez Uczelnię i Jednostkę, nad przebiegiem całości procesu ankietyzacji czuwają powoływane przez Samorząd Studentów komisje ds. oceny kadry kierunków. Należy przypomnieć, że „dobre praktyki” w zakresie ankietyzacji studenckiej wskazują, iż Samorząd Studentów winien jedynie opiniować treść ankiety, natomiast to administracja Uczelni – jako bezstronna grupa nieuczestnicząca w badaniu – winna zajmować się przeprowadzaniem ankiety, a zebrane dane przekazywać organowi odpowiedzialnemu za jakość kształcenia w Jednostce/Uczelni.

Zdaniem studentów kwestionariusz indywidualnej, anonimowej ankiety oceny pedagoga przez studenta został skonstruowany w sposób poprawny. Wątpliwości budzi jedynie ogólna lapidarność ankiety: badany ocenia zaledwie pięć sformułowań w skali 1-6, brak jest pytań otwartych, a miejsce na uwagi własne ma tylko dwie linijki. Należy przypomnieć, że badanie opinii studentów jako interesariuszy wewnętrznych, zwłaszcza w zakresie kadry prowadzącej zajęcia, powinno posiadać nie tylko walor statystyczny, ale również dawać przestrzeń do indywidualnej wypowiedzi, dzięki której jakość kształcenia może być oceniona w jej szczegółowych aspektach.

Sugeruje się Jednostce pełniejsze upublicznienie wyników ankiet, zaś Uczelni wprowadzenie zmian w kwestionariuszu ankiety, oraz, w porozumieniu z Samorządem Studenckim, rozważenie przeniesienia obowiązku przeprowadzania ankiety, na administrację Uczelni i Jednostki.

Wydział prowadzi ankiety po odbytych praktykach otrzymywane od zewnętrznych jednostek doskonalących umiejętności studentów. Przygotowano na Wydziale i rozesłano „Kartę oceny zewnętrznej praktyki studenckiej” skierowanej do interesariuszy i pracodawców. W ankiecie poproszono m.in. o ocenę stopnia zdobytych umiejętności.

W ostatnim roku uzyskano kilka istotnych odpowiedzi na ankietę (między innymi od Muzeum Historii Fotografii w Krakowie, a także Muzeum w Rzeszowie i Jarosławiu).

Władze Wydziału gromadzą informacje dotyczące rynku pracy, czerpiąc wiedzę otrzymaną od instytucji kultury, firm konserwatorskich i restauratorskich, władz samorządowych i społeczności lokalnych, a także zbierając informacje od absolwentów poprzez Uczelniane Biuro Karier, a także w ramach kontaktów podczas wspólnego uczestnictwa na komisjach konserwatorskich, w trakcie wspólnych prac badawczych i realizacyjnych, sympozjów, szkoleń, konsultacji i nieformalnych spotkań.

Branża jest także pod uwagę opinia interesariuszy zewnętrznych (np. parafii, muzeów, pracowni konserwatorskich, samorządów czy gmin), którzy współpracują z Wydziałem dostarczając np. obiekty do dydaktyki, a później uczestniczą w komisjach konserwatorskich. Efekt tych działań i wzajemnych kontaktów znajduje odzwierciedlenie w dokumentacji powykonawczej do obiektów, za które wyżej wymienieni interesariusze są odpowiedzialni.

Współpraca między Wydziałem a różnymi instytucjami jest szersza i polega także na animowaniu życia kulturalnego w gminach, prowadzeniu prelekcji, wykładów, tworzenie galerii, organizowanie spotkań, wystaw, proponowanie programów kulturalnych i różnego typu zadań, w których biorą udział także pracownicy wydziału i studenci. Przykładem mogą być podpisane umowy np. z gminą Zator czy Jordanów.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/ biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+	+	+	+	+	+
umiejętności	+	+	+	+	+	+
kompetencje społeczne	+	+	+	+	+	+

- + - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- +/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego³: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów.

2) Jednostka w pełni spełnia kryterium udziału pracowników, studentów, absolwentów oraz interesariuszy zewnętrznych w procesie podnoszenia jakości kształcenia. Studenci Jednostki są właściwie reprezentowani w gremiach WZJK i mają wpływ na jego konstrukcję i ewaluację. Zespół Wizytujący sugeruje zwiększenie nacisku na popularyzację ankietyzacji zajęć dydaktycznych.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku			X		
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
3	program studiów		X			

4	zasoby kadrowe	X				
5	infrastruktura dydaktyczna		X			
6	prowadzenie badań naukowych ⁴	X				
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Wydział Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie to jedna z najlepszych w skali kraju jednostek kształcących w tej dyscyplinie. Oprócz realizowania swoich podstawowych celów związanych z edukacją bardzo intensywnie rozwija swoją misję związaną z upowszechnianiem wiedzy oraz dostosowaniem różnorodności kształcenia do aktualnych potrzeb wynikających z otoczenia społecznego i rozwijających się narzędzi technicznych. Ambicją Wydziału jest tworzenie rozwiązań o najwyższym poziomie innowacyjności i kreatywności. Zespół Wizytujący zaleca uzupełnienie dokumentacji strategią Wydziału poprzez podjęcie przez Radę Wydziału stosownej uchwały.

Kompetencja zawodowa, doświadczenie dydaktyczne, przychylność i otwartość wobec wszystkich problemów słuchaczy są w tej jednostce wręcz wzorcowe. W procesie określania koncepcji kształcenia, definiowania efektów kształcenia i dostosowywania do nich programów, na wizytowanym kierunku, biorą udział studenci, pracownicy, absolwenci oraz interesariusze zewnętrzni od wielu lat. Wydział zorientowany jest na osiąganie i doskonalenie wysokiej kultury jakości kształcenia na prowadzonych w swojej strukturze kierunkach studiów. Zespół Wizytujący wysoko ocenił współpracę Wydziału z interesariuszami zewnętrznymi. Na wyróżnienie zasługuje realizacja programu

---

⁴ Ocena obowiązkowa jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

wymiany doświadczeń artystycznych i warsztatowych z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą. Zdaniem Zespołu Wizytującego wyjątkowa intensywność i różnorodność form współpracy wpływa na permanentne podnoszenie kwalifikacji kadry. W opinii Zespołu Wizytującego prace dyplomowe, jak i etapowe prezentują bardzo wysoki poziom, zarówno artystyczny, jak i warsztatowy. Uczelnia pomimo niedogodności infrastrukturalnych, umożliwia studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Jednostka zgromadziła najnowocześniejszy sprzęt i urządzenia umożliwiające szeroki zakres działań badawczych związanych z szeroko rozumianą konserwacją i restauracją dzieł sztuki. Tym samym otwarto pole dedykowane poznawaniu nowych nieznanych dotąd obszarów działań konserwatorskich. W opinii Zespołu Wizytującego aktywność naukowo-badawcza jednostki również zasługuje na wyróżnienie. Potwierdza to długa lista prowadzonych prac badawczych, organizowanych konferencji, tworzeniu i redagowaniu publikacji prezentujących osiągnięcia i wyniki badań. Badania naukowe prowadzone na wizytowanym kierunku mają pozytywny wpływ na realizowany proces dydaktyczny, kształtowanie programu kształcenia i indywidualizację nauczania. Studenci biorą aktywny udział w życiu uczelni. Podczas spotkania z Zespołem Wizytującym PKA studenci pozytywnie ocenili kontakt z nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia i władzami oraz wskazali na odpowiednie przygotowanie merytoryczne wykładowców. Studenci wskazali na sprawne działanie dziekanatu oraz podkreślili duże kompetencje i kulturę osobistą pracowników. W opinii studentów, Uczelnia stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiającą weryfikację zakładanych celów na każdym etapie kształcenia. System ten jest powszechnie dostępny.

Przewodniczący Zespołu

Prof. Adam Romaniuk